zeme ve teçhizatı da getirtmiştik. Teknemizde Alman malı Bauer marka yeni ve güçlü bir hava kompresörüyle bir de özel Drager marka taşınabilir dekompresyon üniteri vardı. Bu bir tür can sigortası güveni sağlayacağı için satın alınmasına herkes kendine göre katkıda bulunmuş ve bunu istekle yapmıştı.

Cochran grubu Atina havaalanında ellerinde çantalar dolusu yedek parça ve aksamla, boyu 20 metreyi bulan hava hortumu kangallarını boyunlarına kolye gibi takmış durumda uçaktan inerken halimiz gerçekten görülecek şeydi. Buluşma yerine en son gelen Susan Phipps oldu. Floridalı bir genç bayan. Ailesi Cochran'ların dostuydu.

Sonunda *Little Vigilant*, çıpasındaki çamur kalıntılarını temizleyip Pire limanından İzmir'e doğru yola koyulmayı başardı. O sıra izinde bulunan İzmir Arkeoloji Müzesi Müdürü Hakkı Gültekin, Mustafa Kapkın ve bir de Rasim Divanlı adlı yeni bir dalgıç arkadaş, grubumuza katılmak üzere İzmir'de bizi bekliyorlardı. Onları gemiye alır almaz ilk iş olarak Yassıada'ya yollandık.

Donanımızı denemek için, daha önce Kemal Kaptan'ın gemisiyle gelip Mustafa ile birlikte daldığımız yerlere çeşitli inişler yaptık. Kimi kırık dökük ve karışık durumda, kimi ilk yerleştirildiği gün kadar düzgün duran küp ve testilerin görünüşü, geçen yılki kadar büyük bir güçle bizi yeni baştan etkilemeyi başardı.

DAR boyunlu küplerin ağzındaki mühürlerin yerinde kimbilir ne zamandır yeller esiyordu. Kapların içinde bir zamanlar bulunması gereken şarap ya da yağın yerine şimdi, ahtapotların kendilerine yuva yapmak için getirdiği çakıllar birikmişti. Çakıl ve kum doluydu her biri. Kaplar yerinden oynatılıp sarsılınca, içindeki kiracı genellikle çevreye kara bir mürekkep yayarak son hızla uzaklaşıp gidiyordu.

Çakıl dolu küpler iyice ağırdı. Tek yapılacak şey, bir dalgıcın olanca gücünü harcayarak küpü yerden kaldırıp başaşağı tutması, bir ikincisinin ağızdan içeriye elini sokup içini boşaltmaya çalışmasıydı. Daha sonra hava hortumunun memesini küpün içine doğru tutup oraya hava dolmasını sağlıyorduk. Bu yapılamazsa, dalgıç kendi sırtındaki hava tübünden oraya biraz hava veriyordu. Bunun sonucunda da küp ilkel bir balon gibi, ağır ağır suyun yüzüne doğru yükselmeye başlıyordu.

Yükseldikçe hızını artırıyor, sonunda füze gibi bir hıza ulaşıyor, dibinden kumlar ve çakıllar saçarak fırlayıp uzaklaşıyordu. Yukardaki yatta olanca dikkatleriyle çevreyi kontrol eden arkadaşlar su yüzüne "plup" diye fırlayan küpü görüyorlar ve yeniden batmadan oraya ulaşıp yata alıyorlardı.

Kıyı boyunca ilerleyip defterime not ettiğim enkazlara bakmaya başladık ve böylece kona göçe, sonunda Gelidonya burnuna varmayı başardık. Burası gaga gibi sivri bir burun halinde Akdeniz'e uzanıyordu. Bitiminde bir dizi de küçük adacıklar bulunmaktaydı. Tıpkı Kemal Kaptan'ın anlattığı gibi.

Bu küçük adalar aslında konuk kabul etmek istemez gibi gözüken sarp kayalardan başka bir şey değildi. Her adımda pabuçlarımızın altını yırtacak kadar sivri ve sert kayalar. Bir yerimizi kesmeden yere oturmak bile mümkün değildi. Su yoktu. Tek bitki, garip bodur bir diken türüydü. Eski çağlarda batan gemilerden kurtulup da canını kurtarabilmek için oraya yüzen denizcilere acıdığımı hissettim.

O sabahki dalışlarımızla, gemimizin yerinden dıştaki adaya kadar olan kısmı tarama olanağını bulduk. Oralarda hiçbir şey yoktu. Tek bulduğumuz, tencereye benzer bir kapla bir Türk gazetesinden bir sayfaydı.

Öğleden sonra iki gruba ayrıldık. Her grup kayanın bir yanını inceleyecekti. Ben, Stan ve Mustafa ile yüzüyordum. Çevremiz türlü balıklarla doluydu. Küçük bir ev boyundaki bir kaya çıkıntısının çevresinden dolaştım. O sıra Stan ile Mustafa, aynı kayanın öbür yanından dolaşıyorlardı. Köşeyi döndüğümde arkadaşlarım görünürlerde yoktu. Ben de yoluma tek başıma devam ettim. Hiçbir şey bulamadım.

Ama anlaşıldığına göre Mustafa'nın şansı biraz daha iyi gitmişti. *Vigilant*'a geri döndüğümüzde bize rengi atmış bir kaya parçası gösterdi. Bu kayanın renk değiştirmesine neden olan etken kesinlikle bir tunç ya da bakırın ayrışmasıydı. Mustafa bunu, Kemal Kaptan'ın enkaz yeri olarak tarif ettiği yerde bulduğunu söylüyordu. Kayalığın tepesinde, deniz yüzünden otuz metre kadar derinde. Ayrıca Mustafa'nın dediğine göre çevredeki alan dinamitlenmişe pek benziyordu.

Öğle yemeği sırasında *Little Vigilant*'ın öğleden sonra demir almasına karar verildi. Aslında Gelidonya Burnu ulaşılması güç bir yerdi. Buraya bir kere daha gelip araştırma yapıla-

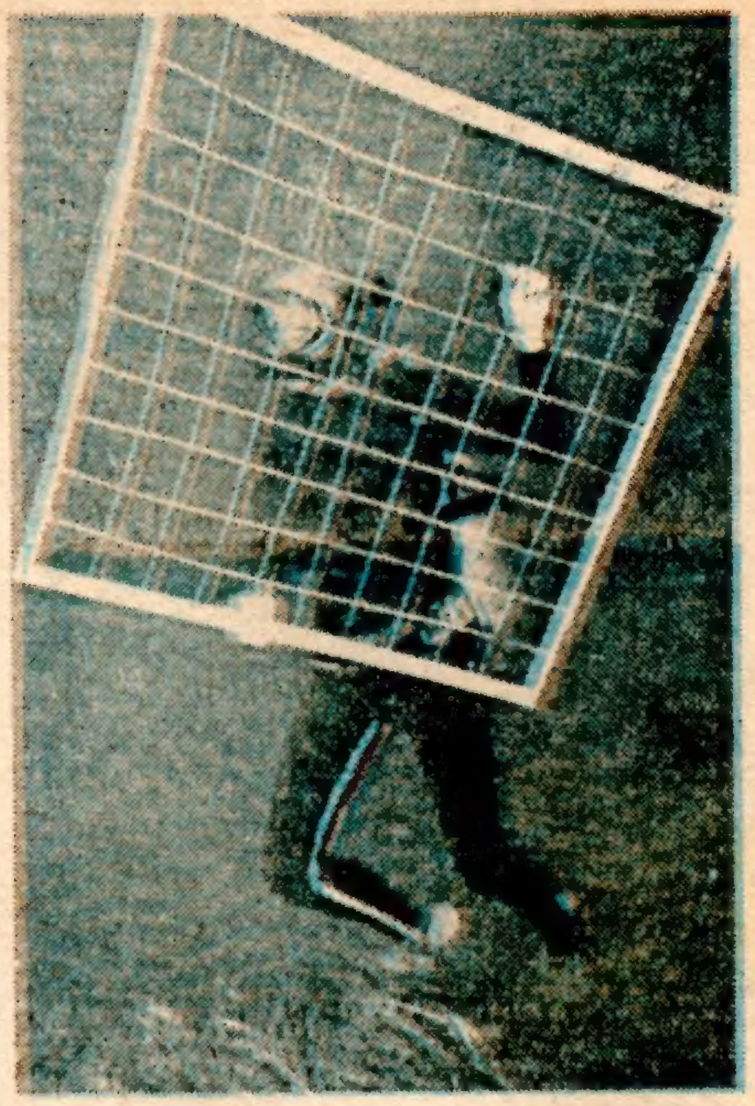

bileceğinden kuşku duyuyordum. Demir alınmasından yarım saat önce Mustafa'yla ben son dalışımız için indik. John Cochran'la Susan Phipps de çevreye son bir defa göz atmak üzere inmeye karar vermişlerdi. Niyetleri Susie'nin balık sürüleri arasında bir resmini çekmekti.

Kayalık boyunca oyukları ve kovukları tarayarak, yosunları elimizle ayırarak yüzdük. Umuda karşı umut. Ödülü: Hava civa. Canımız sıkkın, dönüp su yüzüne yükseldik.

Ama Vigilant gemisinde herkes John'la Susan'ın çevresine toplanmış, âdeta düğüm olmuştu. Havada coşkun çığlık sesleri yankılanıyordu. John'un elinde iki tunç cisim vardı. Üzerlerine öyle çok birikinti oturmuştu ki, ilk bakışta şekilsiz kütleler gibi gözüküyorlardı. Gültekin'le birlikte işe koyulup cisimlerin üzerindeki tabakayı temizlemeye çalıştık. Sudan yeni çıkan eşyalarda bunu yapmak nisbeten kolay olurdu. Bir süre bekleyip üzerindeki tabaka katılaştıktan sonra ayırmak hemen hemen olanaksızdı.

Yavaş yavaş cisimlerin gerçek şekli ortaya çıkmaya başladı. John'ın bulduğu şeyler, mızrak uçlarıydı. Daha önce ömrümüzde görmediğimiz türden. Kaba yapılmış şeyler. Çok eski oldukları her hallerinden belliydi.

John, "Aşağıda bunlardan pek çok var," diyordu. "Ayrıca kocaman, yassı maden parçaları da var. Biçimleri yüzülmüş sığır postuna benziyor."

Onlar mıydı acaba? Kefti'lerden kalma mıydı bu parçalar. Yoksa bambaşka, değersiz şeyler miydi?

Stan Waterman dalış gereçlerini

GÖRÜNMEYEN HIRSIZ

(10)

ENID BLYTON'un romanı

Resimler: Semih Poroy

HEPİMİZ buradayız" dedi Tombik. "Önceden söyleyeyim ki, hırsızın kim olduğunu buldum." Kaplan, "Hıh" diye bir ses çıkardı. Tombik ona aldırmadan konuşmasını sürdürdü.

"Elimizde bazı ipuçları vardı. Büyük ayak izleri her olay yerinde açıkça bırakılıyordu. Ayrıca iri eldiven izleri de hiç kimsenin gözünden kaçmıyordu. Üzerlerinde (2 çimen) ve (1 yol) yazılı iki kâğıt parçası da bulmuştuk. Bir de her olay yerinde acayip, yuvarlak bir iz kalıyordu. Hepsi bu kadar."

Herkes Tombik'i merakla dinliyordu.

"Hırsız her yere girip çıkıyordu ama, kasabada büyük elli ve ayaklı olarak bilinen iki kişi yerlerinde oturuyorlardı. Yani Tomruk Çavuş evinden çıkmıyor, ötekisi Kaplan Polis ise görevinden ayrılmıyordu."

Zavallı Kaplan, iri ayaklarını iskemlenin altına gizlemeye çalıştı ama beceremedi.

"Biz her ipucunu birer birer gözden geçirdik. Sonra Tomruk Çavuş'u ziyaretimde, hırsızın botları nasıl elde ettiğini anladım. Çavuş eski botlarını iki yıldır "Yardım Satışı" için Bayan Ayla'ya veriyormuş. Ondan kim satın aldıysa hırsız odur diye düşündüm."

Kaplan Polis tedirginlikle gene o garip "Hıh" sesini çıkardı. Sonra boğuk boğuk öksürerek büsbütün saçmaladı.

"Ama sonra Bayan Ayla'dan öğrendim ki botlar daha satışa çıkmadan evden çalınmış. Hırsız çalmış elbette. İşte burada her şey tıkandı. Ortada ne botlar vardı, ne de hırsız. Tam pes etmek üzereydim ki..."

Sumru onun sözünü keserek, "Sungu şaka yapayın derken hırsızın hilesini açıkladı."

Tombik ona bakarak gülümsedi.

"Evet, Sungu'nun numarasından anladım ki hırsız da bize aynı numarayı yapmaktadır. Kendisini iriyarı biri olarak yutturmak istiyordu. Büyük ayakkabıları küçücük ayaklarına giyiyor, büyük izler bırakıyordu. Aynı durum elleri ve eldivenler için de söz konusuydu."

"Aferin Tombik, çok iyi çalışmışsın" dedi Müfettiş.

"Böylece, başlangıçtaki düşüncelerimin tersine ufak tefek bir sanık aramaya başladım. Öyle birisi olmalıydı ki evlerimize dikkati çekmeden gelebilsin... Kendisiyle kimsenin ilgilenmediği biri."

Odadakiler büyük merak içindeydi. Tombik şimdi hırsızın adını söyleyecekti.

Ama söylemedi. Bir an susup dışarıyı dinledi. Herkes susmuştu. Dışarıdan bahçe kapısının açılmasıyla mutfak yolunda yürüyen birinin ayak seslerini işittiler.

"Eğer izin verirseniz sizi hırsızın kendisiyle tanıştırayım."

Tombik kalktı, koridordan bahçeye doğru geçip seslendi:

"İyi günler! Bir dakika gelir misin? Seni istiyorlar!"

Biraz sonra oturma odasına, kolunda koca sepetiyle küçük bir adam girdi. Bu Ekmekçi Zırtıl'dı.

-20-

Yaşşa Tombik!

ZIRTIL!" diye bağırarak ayağa fırladı Kaplan Polis. Müfettiş İz hiç kımıldamadan baktı. Çocuklar yutkunup kaldılar. Bobi havlayarak Zırtıl'a saldırdı. Tombik, Bobi'yi yakalayıp odadan çıkardı. Ekmekçi Zırtıl, kuşku ile odadakilere baktı.

"Ne oluyor burda? Benim işlerim var..."

Müfettiş: "Otur bakalım. Bizim de seninle biraz işimiz var."

"Anlamadım! Bay Kaplan, ne oluyor burada?" diye bağırdı Ekmekçi.

Kaplan Polis donup kalmıştı. Ekmekçi'ye yanıt vermedi.

"Zırtıl" dedi Tombik. "Seni burda tutmak için bazı özel nedenlerim var. Sepetini yere bırak ve örtüsünü kaldır!"

Zırtıl, öfkesini belli etmemeye çalışarak örtüyü kaldırdı. Sepet ekmek doluydu.

"Ekmekleri çıkar ve masanın üzerine koy!"

"Ne demek oluyor bu. Size söyledim ya, servis saatim benim. Oyun oynayacak vaktim yok."

Müfettiş sertçe, "Sana söyleneni yap!" dedi.

Zırtıl, ürkek hareketlerle ekmekleri çıkarıp masanın üzerine koydu. Altta bir örtü daha vardı.

"O örtüyü de kaldır!" dedi Tombik.

"...Sepetini yere bırak ve..."

okurdan okura

Şiirlerinizi, kısa hikâye, fıkra ve resimlerinizi "Milliyet Çocuk Dergisi: Okurdan Okura Cağaloğlu - İstanbul adresine bekliyoruz.

HİKÂYE

SEVGİLİ KÖPEĞİM HAYDUT

HAYDUT'un ilk geldiği günü hatırlıyorum da içime hüzün doluyor. Babam, "Hakan sana bir köpek getirdim. Evde, bir kutunun içinde," demişti. O anda hiçbir zaman duyamayacağım bir sevinç dolmuştu içime. Okuldan çıkar çıkmaz hemen eve koştum. Evde köpekle, yani Haydut'la herkes oynuyordu. Yusyuvarlak topak gibi bir köpekti. Ona adını vermek için haftalarca düşündüm. Yemek yiyemez olmuştum. Sonunda adını Haydut koydum. Günden güne Haydut büyümeye başladı. Gün geldi iri bir köpek ama kısa boylu bir köpek oldu. Bu köpek büyüdükçe yanımdan ayrılmıyordu. Çok güzel anılarımız oldu. Bir gün bir kişi bana taş attı. Bunun üzerine dövüşecektik. Fakat şöyle bir baktı sonra benim dövüştüğümü anlayınca adamın üzerine atıldı. Adam kaçtı sonra yanıma gelip, beni başıyla okşamaya başladı. Ben de onu sevmeye başladım. Bir gün annem gezmeye gitti, Haydut da annemin peşinden gitti. O anda belediye, köpekleri zehirliyormuş, Haydut annemi biraz bekledikten sonra geldi. Biraz koşup, eğlendik, biraz sonra saat 16.30 sıralarında Haydut'a bir şeyler oldu. Kuyruğunu altına alıp, etrafta dolaşıyordu. Birden yere düştü ve çırpınmaya başladı. Biraz sonra yoğurt getirdim, kaşıkla ağzına verdim, fakat gözleri patlayacak gibi büyüdü ve bir anda en sevdiğim köpeğim yerde ayaklarımın altında can verdi. Bir anda gözlerimden oluk gibi sular akıyordu, görenler çok üzülüyordu. Sonra da Haydut'un bir anısı olarak oğlunu aldım, adını TOPAK bıraktım.

Hakan ONAT

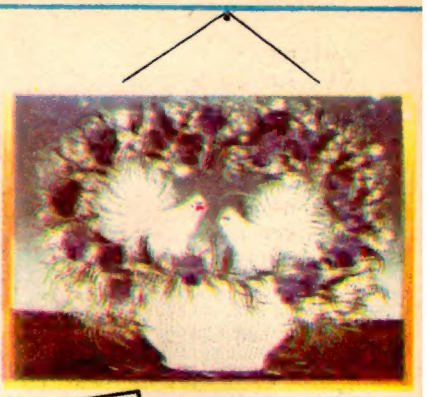

ŞİİR

BARIŞA ÇAĞRI

Dünyanın üstüne
Bir karanlık çökmüş.
Savaş, kan, ateş,
Her yanı sarmış.
Kardeşlik, barış
Kalmamış.

Bu karanlığı
Yırtalım.
Ateş çemberini
Yaralım.
Kardeşliği, barışı
Herkese aşılayalım.

Levent IŞLAK

FIKRA

İKİ SAATTİR SEYREDİYORUM

Murat, annesine:

— Şu karşı apartmanda oturan Rezzan var ya, çok tembel, dedi.

Annesi:

— Nerden biliyorsun, o senin sınıfında değil ki?

— İki saattir onu seyrediyorum, hep balkonda oturuyor...

BİR KIL ÇIKARSA NE OLUR

Oktay'ın karnı acıkmıştı. Okulun önünde duran satıcıdan bir lahmacun aldı. Daha ısırır ısırmaz diline bir şey dolaştı. Parmağı ile çekti, uzun bir kıldı. Doğru satıcıya koştu:

— Amca bu nedir?

— Görmüyor musun kıl!

— Kıl olmasına kıl, biliyorum, ama lahmacunun içinde ne arıyor?

Satıcı, bir Oktay'a bir de kıla baktı:

— Oğlum, dedi, gazozlardan apartman, otomobil çıkıyor. Benim lahmacundan bir kıl çıkarsa ne olur!

KARİKATÜR

MEKTUP ARKADAŞI

ÜLKER ERZURUMLUOĞLU: Yaşım 11. Ortaokula gidiyorum. Pul, kartpostal ve davetiye koleksiyonu yapmak, kitap okumak, müzik dinlemek, resim yapmak ve yolculuk etmek kişisel zevklerim arasındadır. Arkadaşlarla mektuplaşmak istiyorum. Adres: Süngübayırı Sok. 22/3 Cebeci-Ankara.

BANU TİPİGİL: 11 yaşındayım. Pul biriktirir, imza koleksiyonu yaparım. Fenerbahçeliyim. Yüzme sevdiğim sporlardandır. Yaşıtlarımın mektuplarını beklerim. Adres: Mazharbey, Atılay Sok. Kılıç Apt. No: 26 D: 4 Göztepe-İstanbul.

AYDIN YAŞAR: Yaşım 16. Lise 2. sınıf öğrencisiyim. Özel merakım pul biriktirmek, şiir yazmak. Yaşıtım arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Zuhuratbaba Mah. Kubilay Sok. No: 2/7 Bakırköy-İstanbul.

Milliyet
ÇOCUK

9 Kasım 1981 ● Sayı: 46 ● 25 Lira

HER HAFTA

TÜRK TİCARET BANKASI
İşbirliğiyle hazırlanan
BÜYÜK DÜNYA
KEŞİFLER TARİHİ
ANSİKLOPEDİSİ

EKİ İLE

Yeni, büyük bir Ülker Çokomel çıktı:

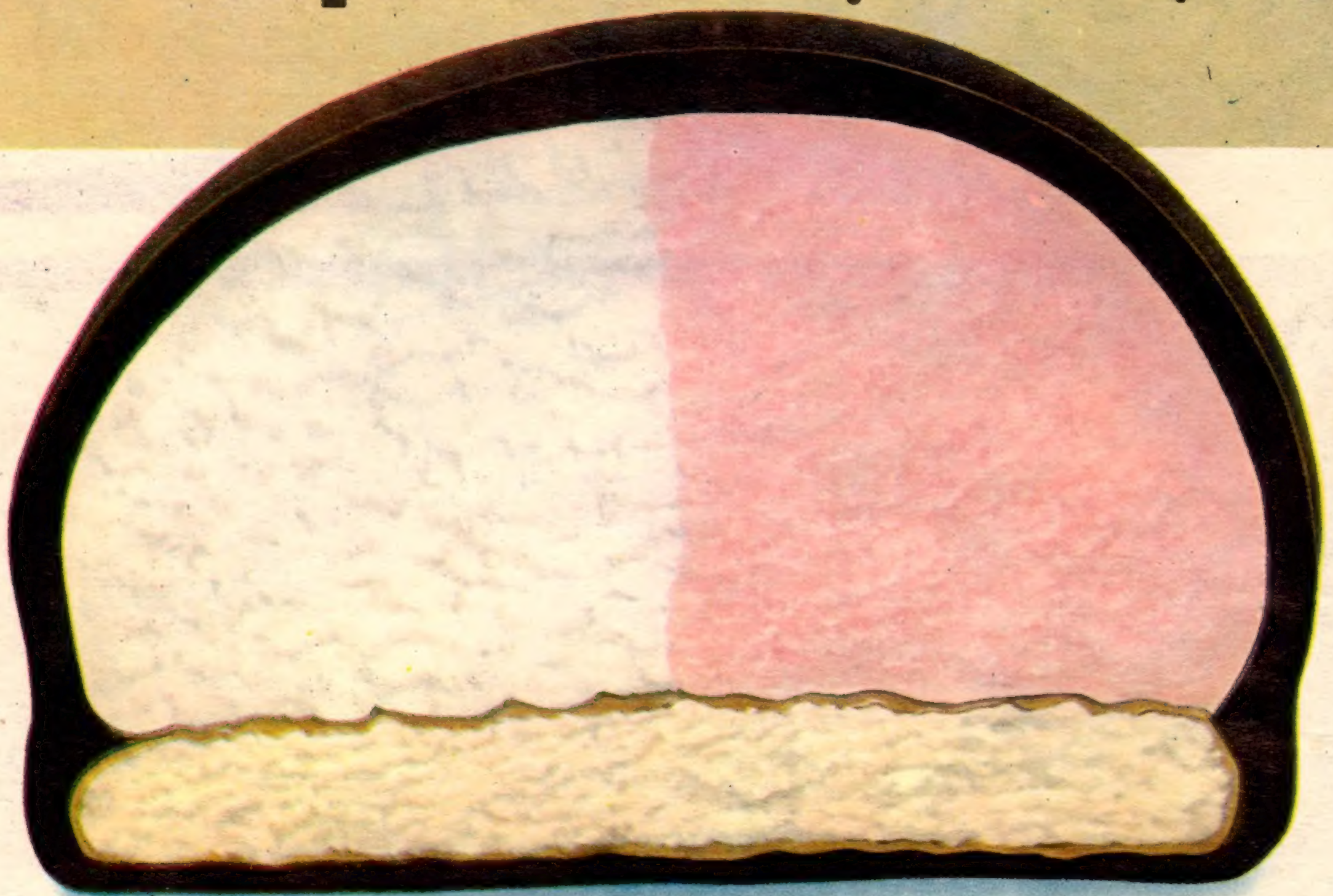

Kubbecik büyüdü, kocaman oldu, içine sürpriz kondu!

Çok sevdiğiniz Ülker Çokomel bir çeşitti, iki oldu.

Yeni Ülker Çokomel'in kakaolu kubbesi, bisküvisi daha büyük, yumuşacık kreması daha çok. İçine bir de çilek tadı katıldı, çilek kokulu, pembe renkli oldu.

Yeni boyuyla, çilekli tadıyla büyük Ülker Çokomel'i de alın, küçüğü gibi hoşlanın.

ÜLKER
çokomel

REKLAMCILAR LTD.

..VE RED KİT GELDİ

RED KİT'i çocuk okurlarımıza tanıtmaya gerek var mı? Bu "Vahşi Batı'nın En Neşeli Kovboyu", yalnız çocuklar değil, bütün yetişkinlerin de en gözde çizgi-roman kahramanıdır. Dünyanın sayılı büyük dergilerinde serüvenleri birbirini izler, tam bir serüvenini toplayan albümleri kapış kapış satılır.

"Tek Kollu Haydut",

Red Kit'in en yeni serüvenidir ve batının otuz büyük dergisi ile birlikte (ve aynı zamanda) **"MİLLİYET ÇOCUK"**da yayına girmektedir.

"MİLLİYET ÇOCUK" dergisinin, Ekim ayının ilk günü bir başka kardeş yayını olarak **"Milliyet TÜRK ÇOCUK"** da Avrupa'da çıkmaya başladı. Bütünüyle değişik bir yapıya sahip olan **"Milliyet TÜRK ÇOCUK"**, Avrupa'daki Türk çocuklarının yoğun bulunduğu kentlerde ilgiyle karşılandı. Gurbetçi anne, baba ve öğretmenlerden sürekli mektuplar geliyor. Bunların hemen hemen hepsinde bir ortak nokta; Batıda yaşayan Türk çocuklarının kendi öz kültürlerini, gelenek ve göreneklerini yine kendi dillerinde verecek bir derginin yokluğu idi. **"Milliyet TÜRK ÇOCUK"**, bu görevin bilincinde olarak yayın yaşamına girmiş bulunuyor.

"ARMAĞAN YAĞMURU" konusunda yeni bir hazırlığımız sürüyor. Yanı sıra, **"MİLLİYET ÇOCUK KULÜBÜ"**nün programı da şu yakınlarda kesin biçimini alacak. Program açıklandığında kulüp üyesi okurlarımıza büyük yararlıklar sağlanacak.

Esenlik dileklerimizle

İÇİNDEKİLER

Red Kit 4-6
Yaşanmış Serüvenler. 7-9
Kalpazanlar. 10-11
Herodot Bile Şaşmıştı. 12-13
Tarzan. 14-17
Armağan Yağmuru. . . 18
TV-Sinema-Pul-Plak-Kitap. 19-20
Mırnav. 21
Hikâye: Fikret Arıt. . 22-23
Yeni Gazete. 24-25
Cimcime. 26-27
Kırk Ambar. 28-29
Okurdan Okura. . . 30-31
Bilmece Bulmaca. . 32-33
Nasıl Yaşar?. 34

okurun sesi

BU sayfada yayınlanacak dilek ve eleştirilerinizi içeren mektuplarınızı "Milliyet Çocuk Dergisi/Okurun Sesi Cağaloğlu-İstanbul" *adresine bekliyoruz.*

Derginizde ek olarak verdiğiniz Keşifler Tarihi Ansiklopedisi'nin 8. fasikülünü alamadım. Bu konuda bana yardım edebilir misiniz? Ayrıca Pembe Panter, Red Kit, Larry Yuma gibi çizgi romanları dergimizde görebilirsek çok sevineceğiz.

Kemal YEMİŞEN (Gaziantep)

Ben derginizde en çok romanları ve çizgi romanları seviyorum. Özellikle Cimcime, Yıldırım Teğmen, Hafiye 99, Mırnav, sevdiklerimin arasında. Ecel Yarışçısı, Demir Yumruklu Adam'ı kaldırırsanız çok sevinirim.

Hüseyin AVCI (Manisa)

Derginizi her zaman alıyor ve çok beğeniyorum. Eskiden Star Wars adlı filmin öyküsünü yayımlamışsınız. Sizden isteğim, bu filmin öyküsünü renkli ve resimli olarak yeniden yayımlamanız. Dileğim yerine getirilirse çok sevineceğim.

Aslan GÖZÜPEK (İzmir)

Derginizi her Pazartesi almaya ve hiçbir sayısını kaçırmamaya dikkat ediyorum. Özellikle Büyük Dünya Keşifler Tarihi Ansiklopedisini genişletmenizi istiyorum. Ayrıca Yıldırım Teğmen, Demir Yumruklu Adam, Ecel Yarışçısı'nı hiç beğenmiyorum.

Yalçın ARSLAN (Sakarya)

Derginizi devamlı alıyorum. Verdiğiniz ansiklopedi ekinizi biriktiriyorum. Ayrıca yayımladığınız macera romanlarını ve Enid Blyton'un "Görünmeyen Hırsız" adlı romanını zevkle okuyorum.

Metin GÜZEL (Uşak)

Ben derginizde en çok Tarzan, Cimcime, Hafiye 99'u çok seviyorum. Derginizde geçen sene olduğu gibi "Beş Arkadaş", "Pembe Panter" gibi foto roman ve çizgi romanlara yer verirseniz çok sevinirim.

Özlem YEŞİLKAYA (İstanbul)

Milliyet ÇOCUK

Milliyet Gazetecilik A.Ş. adına
Sahibi: **AYDIN DOĞAN**

Genel Müdür:
YEKTA OKUR

Yayın Yönetmeni:
TARIK DURSUN K.

Sorumlu Yazılışleri Müdürü:
MEHMET İLKORUR

Adres: MİLLİYET GAZETESİ, Nuruosmaniye Cad. No 65 Cağaloğlu/İstanbul. Abone ve satış için başvuru: Milliyet Gazetesi Satış Servisi, Cağaloğlu/İstanbul. Abone koşulları: Yıllık 1500, Altı aylık 750 TL. (Uçak ile Yıllık: 1650, Altı aylık: 875 TL.) Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir. Dizgi, düzenleme ve baskı: Milliyet Tesisleri. Türkiye'de fiyatı: 25, Kıbrıs'ta: 30 TL

Yıl: 11 Sayı: 46 Cilt: 5 9 Kasım 1981

red kit

MİCHİGAN DOLAYLARINDAKİ EAST SAGİNAW KASABASINDA YENİ BİR GÜN BAŞLIYORDU. GÜNEŞ AĞIR AĞIR UFUKTA YÜKSELİRKEN, HOROZLAR DA YENİ GÜNÜ SELÂMLIYOR, İNSANLARA, İŞBAŞI YAPMA SAATİNİN YAKLAŞMAKTA OLDUĞUNU BİLDİRİYORLARDI...

tek kollu haydut

ÜÜRÜ ÜÜÜ! ÜÜRÜ ÜÜÜ!

HOROZUN SESİ KISILDI.

ÜÜRÜ ÇAT! ÜÜRÜ ÇAT!

HAY HOROZ GİBİ!

ÇAT!..

ADOLF! KÜFÜR ETMEYE UTANMIYOR MUSUN? KAZIK KADAR HERİF OLDUN! KARDEŞİNE BÖYLE Mİ ÖRNEK OLACAKSIN? YA DUYSAYDI DEDİKLERİNİ...

DUYDUM ANACIĞIM. ABİM YERDEN GÖĞE KADAR HAKLI. BU HOROZUN @#$%& ETMELİ!

ARTÜR!

İKİNİZE DE KAÇ KEZ SÖYLEDİM BU EVDE KÜFÜR ETMEK YASAK DİYE! LÂFTAN ANLAMIYORSUNUZ, KÖTEKTEN ANLAMIYORSUNUZ, N'APMALI SİZE BİLMEM Kİ? BABANIZ KALKINCA GÖRÜRSÜNÜZ İKİNİZ DE!

SABAHIN KÖRÜNDE BU NE ŞAMATA BÖYLE? @#€$%&'... ÇOCUKLARI...

!

?

BİRBİRİNİZLE NE ALIP VEREMEDİĞİNİZ VAR? SÖYLEYİN DE BİZ DE ÖĞRENELİM!

ÖĞRENİRSİN ŞİMDİ!

MÜTHİŞ BİR ŞEY OLDU BABA! OTOMATİK HOROZUMUZ BOZULDU...!

DÜN GECE TAM AYARLAMIŞTIK. OLSA OLSA NEMİN ETKİSİYLE ZEMBEREĞİ TUTUKLUK YAPMIŞTIR. İÇİNİ AÇIP BAKMALI...

YOK OTOMATİK HOROZMUŞ, YOK OTOMATİK TAVUKMUŞ, OTOMATİK BİLMEM NEYMİŞ... BIKTIM BE! BİRAZ DA DERSLERİNİZLE İLGİLENSENİZE!

HAKSIZLIK EDİYORSUN ANACIĞIM. NE DİYORUZ BİZ? OKULDA MATEMATİK, ÇİFTLİKTE OTOMATİK!

KESİN DE KAHVALTIYA GELİN HEPİNİZ. ÇAY DEMLENDİ!

DEMEK Kİ EVLATLAR, BU GÜN ÇOK ÖNEMLİ BİR GÜN!

EVET BABA. SENATÖRÜ GÖRÜP İCAT ETTİĞİMİZ YENİ MAKİNE İÇİN YARDIM SAĞLAMASINI İSTEYECEĞİZ. BÜTÜN UMUDUMUZ SENATÖRDE...

NE ZAMAN BİRİNE "İŞİN RAST GİTSİN" DESEM, TERS GİDER. İYİSİ Mİ @*%$@#!

!

CAN KURTARAN YOK MU...

DEMEK PARA MAKİNESİ HAZIR. AFERİN ÇOCUKLAR İYİ ÇALIŞMIŞSINIZ...

EMEKLERİMİZİN KARŞILIĞINI ANCAK SİZİN YARDIMINIZLA ELDE EDEBİLECEĞİZ SAYIN SENATÖR

BİRAZ DAHA HIZLI GİDEMEZ MİYİZ? PARA LÂFINI DUYAR DUYMAZ AVUÇLARIM KAŞINMAYA BAŞLADI!

SİZİN GİBİ USTA BİR KUMARBAZ MAKİNENİN DEĞERİNİ BİLECEKTİR SENATÖR.

İLTİFAT EDİYORSUN EVLAT!

BOM!

ANNE! BABA! SENATÖR GELDİ!

HOŞ GELDİNİZ SAYIN SENATÖR!

BİR ACI KAHVEMİZİ İÇERSİNİZ DEĞİL Mİ?

SÜRECEK

«Tunç levhaları bulunca, bir başka yolculuk yapmaya karar veriyorum...»

YAŞANMIŞ SERÜVENLER

3

PETER THROCKMORTON

BODRUM'DAKİ DENİZ ALTINDA 33 YÜZYIL

DENİZDE buldukları bazı şeylerden."

"Nasıl şeyler?"

"Tunç. Bir kayaya yapışık bazı tunç parçalar bulmuş."

On dakika süren tercümeli soru ve cevaplardan sonra hikâye aydınlığa çıktı. Bir önceki mevsimde Kaptan Kemal, Finike yakınlarında, Gelidonya burnu denilen yerde dalarken iki ton ağırlığına varan tunç parçaları bulmuştu. "Kocaman madeni levhalar," diye anlatıyordu. "Yassı. Hepsi birbirine ve üstünde durdukları kayaya yapışık gibi. 15 kulaç kadarn derinde." Şeytan amca bunlardan birkaç parça ayırıp çıkarmayı başarmış, hurdacılara satmıştı. Ama pek iyi para kazanamadığından yakınmıştı. Çünkü maden parçaları hem paslı, hem de iyice çürümüş durumdaydı.

İlgimin azaldığını farkettim. Kocaman madenî levhalar. Herhalde modern bir şeyler olmalıydı bunlar. Olsa olsa 18 ya da 19'uncu yüzyılda batmış bir gemiden kalmış olabilirlerdi. Daha eski olacak değillerdi ya! Ama hikâyenin içinde bir nokta beni dürtükleyip duruyordu.

O gece oteldeki odamda düşünürken, beni tedirgin eden şeyin ne olduğunu farkettim. Kemal bize madenlerin paslı ve iyice çürümüş olduğunu söylemişti. Ben bugüne kadar 18 ve 19'uncu yüzyıl batıklarında pek çok tunç görmüştüm. Hiçbiri de öyle "çürümüş" denilecek kadar paslı değildi. Bu anlatılanlara benzer bir tunç da görmüştüm ama, o klasik çağlardan kalma bir batıktaydı. Aklımdan levhalar hakkında bildiklerimi bir sıraya sokmaya çalıştım. Ege kıyılarında tunç çağında yaşamış bulunan Kefti'ler adlı ulusun yassı tunç levha ticareti yaptığını ben nerelerde okumuştum acaba?

Ertesi sabah uyanınca kitaplarımı taramaya koyuldum. Bir Mısır mezarında bulunmuş. M.Ö. 1500 yılından kalma resmin kopyası karşıma çıktı. Resimde Kefti'ler, Firavun'a armağan sunuyorlardı. Armağanlar arasında yassı tunç levhalar vardı. Biçimleri hayvan postunu andırıyordu. Bacak yerleri gibi çıkıntılar dört köşesinde kendini göstermekteydi.

Konuyu tekrar Kaptan Kemal'e ve Mandalinci'nin kadrosuna açabilmek için ilk fırsat, ancak haftalar sonra çıktı. İçlerinden hiç kimsenin Finike yakınlarındaki o tunçları hatırlayıp hatırlamadığını sordum. Evet, bir tanesi hatırlıyordu. Daldığı yerden iki tunç sandık çıkarmıştı. Çıkarırken içlerinin altın dolu olduğunu görmüş, hayal kırıklığına uğrayarak hepsini tekrar denize atmıştı.

Şeytan Amca ise birkaç parça alıp hurdacıya sattığını anlatırken kafasını kaşıyordu. Hatırladığına göre sattıkları üç parçaydı.

"Biri mızrak ucu gibiydi." diyordu. Bir de bıçak vardı. Üçüncüsü kılıca benziyordu. Hepsi tunçtandı."

Artık doğru yolda olduğumu anlamıştım.

"Kime satmıştın?" diye sordum.

"Hurdacının birine. Unuttum gitti."

Kemal Kaptan söze karıştı. "Üzülme Peter," dedi bana. "Gelecek yıl orada dinamitle çalışmaya başladığımızda sana da bir parça saklarım, görürsün."

Bir içgüdüyle ona döndüm. "Orayı bana göstermeden önce enkaza zarar vermeyeceğine söz vermeni istiyorum," dedim. "Sana hurda fiyatının iki katını öderim. Çıkardığımız her şeyi tartarız. İyice hesaplarız, tamam mı?"

Parayı nereden bulacağımı bildiğim yoktu. Ayrıca böyle bir sualtı keşfini nasıl kurgulayıp yürüteceğimi de hiç bilmiyordum.

Yaz öylece geçti. Amerika'ya döndüğümde o tunç enkazının hayali ve Kemal Kaptan'a verdiğim söz zihnimin gerilerinden durmadan bana seslenip durdu. O sırada New York'daki bir arkeolog arkadaşım kanalıyla yeni birisine tanıştırıldım. Adı Drayton Cochran'dı.

COCHRAN, New Yorklu bir yat sahibiydi. Little Vigilant adlı bir yatı vardı. Yirmiüç metre boyundaydı. Oğlu John'la John Righter adlı bir dostu çok tecrübeli balık adamlardılar. Stan Waterman adındaki üçüncü bir arkadaşı ise gerçek bir profesyoneldi. Aynı zamanda su altı fotğoğrafçısıydı da. Böylelikle bir ekip kurduk. Amacımız Türk sularına gelip Gelidonya açıklarındaki tunç çağı batığını bulmaktı.

1959 yılının Haziran ayında hepimiz *Little Vigilant*'a binip Atina'nın limanı Pire'den yola çıktık. Miami'den, Boston'dan ve New York'dan sandıklar dolusu hava tüpleri, lâstik dalgıç giysileri ve sayısız dalma mal-

»

Kaptan Kemal Aras, su yüzüne çıktıktan sonra gemisinin güvertesinde yorgunluk gideriyor. Bu tehlikeli işte çok sık, çok derin, çok uzun dalanları ya ölüm, ya da felç bekliyor (yukarıda).

zeme ve teçhizatı da getirtmiştik. Teknemizde Alman malı Bauer marka yeni ve güçlü bir hava kompresörüyle bir de özel Drager marka taşınabilir dekompresyon üniteri vardı. Bu bir tür can sigortası güveni sağlayacağı için satın alınmasına herkes kendine göre katkıda bulunmuş ve bunu istekle yapmıştı.

Cochran grubu Atina havaalanında ellerinde çantalar dolusu yedek parça ve aksamla, boyu 20 metreyi bulan hava hortumu kangallarını boyunlarına kolye gibi takmış durumda uçaktan inerken halimiz gerçekten görülecek şeydi. Buluşma yerine en son gelen Susan Phipps oldu. Floridalı bir genç bayan. Ailesi Cochran'ların dostuydu.

Sonunda *Little Vigilant*, çıpasındaki çamur kalıntılarını temizleyip Pire limanından İzmir'e doğru yola koyulmayı başardı. O sıra izinde bulunan İzmir Arkeoloji Müzesi Müdürü Hakkı Gültekin, Mustafa Kapkın ve bir de Rasim Divanlı adlı yeni bir dalgıç arkadaş, grubumuza katılmak üzere İzmir'de bizi bekliyorlardı. Onları gemiye alır almaz ilk iş olarak Yassıada'ya yollandık.

Donanımızı denemek için, daha önce Kemal Kaptan'ın gemisiyle gelip Mustafa ile birlikte daldığımız yerlere çeşitli inişler yaptık. Kimi kırık dökük ve karışık durumda, kimi ilk yerleştirildiği gün kadar düzgün duran küp ve testilerin görünüşü, geçen yılki kadar büyük bir güçle bizi yeni baştan etkilemeyi başardı.

DAR boyunlu küplerin ağzındaki mühürlerin yerinde kimbilir ne zamandır yeller esiyordu. Kapların içinde bir zamanlar bulunması gereken şarap ya da yağın yerine şimdi, ahtapotların kendilerine yuva yapmak için getirdiği çakıllar birikmişti. Çakıl ve kum doluydu her biri. Kaplar yerinden oynatılıp sarsılınca, içindeki kiracı genellikle çevreye kara bir mürekkep yayarak son hızla uzaklaşıp gidiyordu.

Çakıl dolu küpler iyice ağırdı. Tek yapılacak şey, bir dalgıcın olanca gücünü harcayarak küpü yerden kaldırıp başaşağı tutması, bir ikincisinin ağızdan içeriye elini sokup içini boşaltmaya çalışmasıydı. Daha sonra hava hortumunun memesini küpün içine doğru tutup oraya hava dolmasını sağlıyorduk. Bu yapılamazsa, dalgıç kendi sırtındaki hava tüpünden oraya biraz hava veriyordu. Bunun sonucunda da küp ilkel bir balon gibi, ağır ağır suyun yüzüne doğru yükselmeye başlıyordu.

Yükseldikçe hızını artırıyor, sonunda füze gibi bir hıza ulaşıyor, dibinden kumlar ve çakıllar saçarak fırlayıp uzaklaşıyordu. Yukardaki yatta olanca dikkatleriyle çevreyi kontrol eden arkadaşlar su yüzüne "plup" diye fırlayan küpü görüyorlar ve yeniden batmadan oraya ulaşıp yata alıyorlardı.

Kıyı boyunca ilerleyip defterime not ettiğim enkazlara bakmaya başladık ve böylece kona göçe, sonunda Gelidonya burnuna varmayı başardık. Burası gaga gibi sivri bir burun halinde Akdeniz'e uzanıyordu. Bitiminde bir dizi de küçük adacıklar bulunmaktaydı. Tıpkı Kemal Kaptan'ın anlattığı gibi.

Bu küçük adalar aslında konuk kabul etmek istemez gibi gözüken sarp kayalardan başka bir şey değildi. Her adımda pabuçlarımızın altını yırtacak kadar sivri ve sert kayalar. Bir yerimizi kesmeden yere oturmak bile mümkün değildi. Su yoktu. Tek bitki, garip bodur bir diken türüydü. Eski çağlarda batan gemilerden kurtulup da canını kurtarabilmek için oraya yüzen denizcilere acıdığımı hissettim.

O sabahki dalışlarımızla, gemimizin yerinden dıştaki adaya kadar olan kısmı tarama olanağını bulduk. Oralarda hiçbir şey yoktu. Tek bulduğumuz, tencereye benzer bir kapla bir Türk gazetesinden bir sayfaydı.

Öğleden sonra iki gruba ayrıldık. Her grup kayanın bir yanını inceleyecekti. Ben, Stan ve Mustafa ile yüzüyordum. Çevremiz türlü balıklarla doluydu. Küçük bir ev boyundaki bir kaya çıkıntısının çevresinden dolaştım. O sıra Stan ile Mustafa, aynı kayanın öbür yanından dolaşıyorlardı. Köşeyi döndüğümde arkadaşlarım görünürlerde yoktu. Ben de yoluma tek başıma devam ettim. Hiçbir şey bulamadım.

Ama anlaşıldığına göre Mustafa'nın şansı biraz daha iyi gitmişti. *Vigilant*'a geri döndüğümüzde bize rengi atmış bir kaya parçası gösterdi. Bu kayanın renk değiştirmesine neden olan etken kesinlikle bir tunç ya da bakırın ayrışmasıydı. Mustafa bunu, Kemal Kaptan'ın enkaz yeri olarak tarif ettiği yerde bulduğunu söylüyordu. Kayalığın tepesinde, deniz yüzünden otuz metre kadar derinde. Ayrıca Mustafa'nın dediğine göre çevredeki alan dinamitlenmişe pek benziyordu.

Öğle yemeği sırasında *Little Vigilant*'ın öğleden sonra demir almasına karar verildi. Aslında Gelidonya Burnu ulaşılması güç bir yerdi. Buraya bir kere daha gelip araştırma yapıla-

bileceğinden kuşku duyuyordum. Demir alınmasından yarım saat önce Mustafa'yla ben son dalışımız için indik. John Cochran'la Susan Phipps de çevreye son bir defa göz atmak üzere inmeye karar vermişlerdi. Niyetleri Susie'nin balık sürüleri arasında bir resmini çekmekti.

Kayalık boyunca oyukları ve kovukları tarayarak, yosunları elimizle ayırarak yüzdük. Umuda karşı umut. Ödülü: Hava civa. Canımız sıkkın, dönüp su yüzüne yükseldik.

Ama Vigilant gemisinde herkes John'la Susan'ın çevresine toplanmış, âdeta düğüm olmuştu. Havada coşkun çığlık sesleri yankılanıyordu. John'un elinde iki tunç cisim vardı. Üzerlerine öyle çok birikinti oturmuştu ki, ilk bakışta şekilsiz kütleler gibi gözüküyorlardı. Gültekin'le birlikte işe koyulup cisimlerin üzerindeki tabakayı temizlemeye çalıştık. Sudan yeni çıkan eşyalarda bunu yapmak nisbeten kolay olurdu. Bir süre bekleyip üzerindeki tabaka katılaştıktan sonra ayırmak hemen hemen olanaksızdı.

Yavaş yavaş cisimlerin gerçek şekli ortaya çıkmaya başladı. John'ın bulduğu şeyler, mızrak uçlarıydı. Daha önce ömrümüzde görmediğimiz türden. Kaba yapılmış şeyler. Çok eski oldukları her hallerinden belliydi.

John, "Aşağıda bunlardan pek çok var," diyordu. "Ayrıca kocaman, yassı maden parçaları da var. Biçimleri yüzülmüş sığır postuna benziyor."

Onlar mıydı acaba? Kefti'lerden kalma mıydı bu parçalar. Yoksa bambaşka, değersiz şeyler miydi?

Stan Waterman dalış gereçlerini

son bir kere daha kontrol etti, emin olduğunu söylediği anda, birlikte yeniden daldık.

ENKAZ koca kayaların çanak gibi çevrelediği, içi kum dolu bir yerde yatmaktaydı. Burası Mustafa'nın renk değiştirmiş kaya parçasını bulduğu yere pek yakındı. Aslında önceki dalışımızda enkaza sekiz metre kadar sokulduğumuzun farkına bile varamamıştık.

Posta benzeyen levhalar, kumların içinden yükselen bir kayanın üstünde, yığın halinde duruyorlardı. Birbirine öyle yapışmışlardı ki, yerlerinden oynatmak için saatlerce demir çubuklarla ayırmaya çalışmak gerekti. Bu levhaların altında ve kumlara gömülü durumda bir sürü de tunçtan yapılmış araç ve gereç bulduk.

En üstteki levhayı ayırmayı başardığımız zaman, altında bir oyuk bulunduğunu gördük. İçerisi odun parçalarıyla doluydu. Bu odunları böyle muhafaza eden neden, çevrelerinde kimyasal başkalaşım geçirmekte olan madenlerdi. Etrafta bazı kaba yapılı kap kacak, tunç baltalar, kazmalar ve mızrak uçları bulduk. Hepimizi şaşırtan bir şey daha vardı burada. İp parçaları. Çok eski. Belli ki bitkilerden yapılmışlardı. Büklümleri hâlâ belli olmaktaydı.

Bu geminin batışının hikâyesi, onbinde bir karşılaşılabilecek bir olay olmalıydı görünüşe göre. Bir kaya çıkıntısı dibini yardıktan sonra taş gibi düşmüş, batıp suyun içine inmişti. Beş metre ileriye inse, kumsal dibe kadar gömülecek, orada üstünü kumlar örtecek, bir daha onu hiçbir insan gözü görmeyecekti. Oysa burada, kayanın doruğunda, keşfedilmesi mümkün olmuştu. Ne var ki denizin biriktirdikleri ve yüzyılların artıkları, ancak bölük pörçük parçacıkları incelememize izin verecek gibiydi.

Geminin taşıdığı tunç eşyaların büyük bir çoğunluğu kaba yapılıydı. Ticaret malına benziyorlardı. Kuzey Amerika kızılderilileri de 150 yıl kadar önce böyle şeyler alıp satmaya çalışıyorlardı. Afrika yerlileri hâlâ böyle şeylere meraklıydı. Oysa parçalardan bazıları, özellikle kılıçlar ve çift yanlı baltalar model olarak olağanüstü güzellikteydi. Bulunduğumuz yol, Kıbrıs'tan gelmekte olan bir geminin Yunanistan'a, Ege adalarına ya da Batı Anadolu sahillerine varmak için geçmek zorunda olduğu rotanın da tam üzerindeydi.

ENKAZIN bulunması, öğleden sonra yola çıkma planlarını hemen ortadan kaldırdı. Daha iki gün *Vigilant*'dan daldık durduk, sonunda hava da bozmaya başladı. Artık Meltem mevsimi gelmişti. Meltem rüzgârı, Ege kıyılarını yalayan bir kuzey rüzgârıydı. Deniz öyle kabarıyor, akıntı öyle güçleniyordu ki, batık gemiye varmak için tunç levhalara bağladığımız bir ipe tutunup karış karış aşağıya inmekten başka çare kalmamıştı.

Akıntının yüzümüzdeki maskeleri sıyırıp atmasına ramak kaldığı anlarda hepimiz büyük korkular geçirdik. İki keresinde dalgıçlar kanalın yarım mil güneyine doğru sürüklendiler. Üç kişi olanca gücümüzle akıntıya karşı kürek çekerek onları kayık içinde tekrar *Vigilant*'a getirmeyi başardık.

Artık not defterlerimiz, enkazın görünüşüne ait çizdiğimiz resimlerle doluydu. Küçük parçalardan epey örnek de toplamıştık. Daha ileri düzeylerde bir araştırma yapabilmek için geliştirilmiş özel malzemeye ve burada aylarca kalmaya gerek vardı. Sonunda dalışları kestik, *Vigilant* da demirini alıp dönüş yoluna koyuldu.

Kıbrıs'tan bakırın böyle post biçimindeki levhalar halinde ihraç edildiğini tarihçiler bilmektedirler. Daha önce Sardunya ve Misene'de de M.Ö. 1600 ve 1200 yıllarından kalma böyle örnekler bulunmuştu. Bundan anlaşıldığına göre, bizim tunç kalıntılarımız da 33 yüzyıldır suların altında yatmaktaydı yaklaşık olarak. Sonradan anlaşıldığına göre, bizimki, bulunmuş en eski batık gemiden, sekiz yüzyıl daha önce batmıştı.

Uzmanlar kısa zamanda tahminlerimizde haklı olduğumuzu ortaya çıkardılar. Pennsylvania Üniversitesi, Klasik Arkeoloji Fakültesi'nden Dr. Rodney Young, bulgularımızı "Tunç çağı son dönemlerinin tüm niteliklerini taşıyan" eserler olarak nitelendirdi. Princeton Üniversitesi Sanat ve Arkeoloji Fakültesi'nden Dr. Erik Sjaqvist ise, bir bıçak ile bir mızrak başının, M.Ö. 15 ve 14'üncü yüzyıllardan Kıbrıs adasında yapılan türden olduğunu kanıtladı.

Enkaz bundan sonra da bize yeni bilgiler vermeye, beri yandan bilmeceler sunmaya devam etti.

Modern çağın insanı, tunç çağının gemileri ya da ticareti hakkında o kadar az şey biliyor ki! Ama yakında bu konuda çok daha fazla bilgiye sahip olacak. Çünkü yakın gelecekte Celidonya Burnu'ndaki batığı çok daha ayrıntılı biçimde yeniden incelemeyi planlamış bulunuyoruz.

Acaba ne tür bir gemiydi? Neye benziyordu? Eski denizciler onu hangi yöntemlerle yürütüyorlardı? Taşıdığı ticaret mallarının hangi bilmediğimiz kabilelere, halklara götürmekteydi? Bu bakır levhaların alıcıları, satanlardan daha ileri uygarlık düzeyine ulaşmış kimseler miydi, yoksa değil miydi? Hâlâ ne olduğu bilinmeyen kütleleri kimyasal yollarla temizlediğimiz zaman ortaya binlerce yıl önce bir kral serveti sayılacak değerde gümüş ve altın mı çıkacak yoksa?..

Bugün Türkiye kıyılarının birkaç kulaç açığında yatan enkazın verebileceği cevapları düşünürken aklıma daha bunun gibi bir sürü soru geliyor.

Sabırsızım. Ama aynı zamanda şükran duyuyorum. Bir kaptanın rastlantı sonucu ortaya gelmesine neler neler borçluyuz. Böyle bir şey olmasaydı, bugün bu soruları sorabilecek durumda bile olmayacaktık!..

BİTTİ

Dalgıçlar derin suların soğuğundan etkilenmemek için özel bir elbise giyerler (karşı sayfada). Başında kask bulunan dalgıç, Mandalinci gemisine topladığı süngerleri veriyor (yanda).

KALPAZANLAR

Bugüne kadar nice hilekâr kişiler piyasaya taklit para sürmüşlerdir. Ama bu çete bir adım daha ileri gitmiş, saf bir matbaacının kendilerine gerçek para basmasını sağlamışlardır. Hem de bir değil, iki kere

Sir William'ın Hollandalı konuğu cebinden bir mektup çıkarıp uzattı. Bu mektup sözümona Hollanda'daki Portekiz Büyükelçisi'nden geliyor, Bay Marang'ın Portekiz Hükümeti adına iş yapmaya yetkili olduğunu belirtiyordu.

LONDRA'daki Waterlow ve Oğulları şirketi, birçok ülke hükümetinin sipariş ettiği kâğıt paraları basan, dürüst, güven kazanmış bir kuruluştu. 1924 yılında bir gün sekreter bir Hollandalının gizli konuda görüşmek istediğini haber verdiği zaman Sir Waterlow bu yüzden hiç şaşırmadı.

İşte Sir Waterlow, bu ziyaretçiye kapısını açmakla, dünyanın en büyük kalpazanlık olayına çanak tutmuş oluyordu.

Hollandalının adı Marang'dı. Kendini tanıttıktan sonra, Portekiz'in Hollanda Büyükelçisi'nden geldiğini söylediği bir mektubu uzattı. Bu mektup Marang'a, Portekiz hükümeti adına iş yapma yetkisini veriyordu.

Marang görevinin bu firmaya yeni bir dizi kâğıt para sipariş etmek olduğunu anlattı. Portekiz hükümeti adına. Bu işin Portekiz hükümetince gizli tutulduğunu ve bir Hollanda kuruluşunun aracılığıyla yürütülmek istendiğini anlatıyordu. Basılacak yeni paralar, sömürgelerde alışverişlerin canlandırılması için kullanılacaktı.

Waterlow firması her zaman Portekiz hükümetinin paralarını bastığı için, ellerinde kurşun kalıplar hazır bulunuyordu. Ama gene de Sir Waterlow, yeni siparişi basabilmek için Portekiz bankasından onay almak gerektiğini söyledi. Fakat bu sırada büyük bir saflık gösterdi. Marang'ın o sıra Lizbon'a giden sekreterinin, kendi mektubunu Portekiz Bankası'na götürmesine izin verdi.

Marang, onbeş gün kadar sonra Waterlow'lara yeniden uğradı. Bu sefer Portekiz Bankası'yla, Angola (bir

sömürge) hükümeti arasındaki mühürlü anlaşmayı getirdiğini söyleyip elindeki sahte belgeyi matbaacı firmaya sundu. Evet, bu belgeye göre Portekiz Bankası, Angola için 100 milyon eskudo, yani yaklaşık 350 milyon Türk lirası basılmasına izin veriyordu.

Marang ayrıca kendisinin bu işi takibe yetkili olduğunu belgeleyen bir mektup daha uzattı. Waterlow'ların avukatları her iki belgedeki imzaları kontrol edip gerçek olduğuna karar verdiler. Neden sonra anlaşıldığına göre, belgelerin son sayfaları bambaşka anlaşma ve mektuplardan aşırılmış ve bu iş için kullanılmıştı.

SİR William Waterlow, elindeki kurşun kalıpları kullanmak için buna izin istemek üzere Portekiz bankasına bir mektup daha yazdı ama, bunu da Marang kanalıyla göndermeyi seçti. Bir süre sonra Marang tabiî bunun cevabını da getirdi. Portekiz Bankası paraların basılmasına izin veriyordu. Ayrıca yeni mektupta da, her türlü ayrıntının Marang'la görüşülerek kararlaştırılabileceği yazılıydı.

Derken baskı işi başladı. İlk parti mal, 500 eskudo'luk notlardan 200.000 taneydi. Üzerine, Portekiz'in son sipariş ettiği parti gibi, gene büyük kâşif Vasco da Gama'nın resmi basılacaktı.

1925 yılı başlarında paralar teslim edildi. Angola'ya götürülmedi tabiî. Tersine, kaçak olarak Portekiz'e sokuldu. Kısa zamanda, piyasada sahte 500'lükler dolaştığı yolunda dedikodular yayılmaya başladı. Müşteriler durmadan Vasco da Gama resimli paralar yatırdıkça bazı bankalar kuşkulanmaya başladılar. Durum Portekiz Bankası'na yansıtıldı, banka da kuşku duyulan paralardan örnekler getirilmesini istedi. Paraları kontrol eden Portekiz Devlet Bankası bunların sahte değil, gerçek para olduğunu kamuoyuna duyurdu ve telâş edilmemesini öğütledi.

Dünyada piyasaya kalp para süren suçlular pek çoktur. Marang'ın ve onunla çalışan çetenin marifeti, resmî bir matbaanın kendilerine gerçek para basmasını sağlamalarındaydı.

Bankanın işleri görünüşte usulüne uygun görünüyordu. Müşterilere her zaman gıcır gıcır, yepyeni 500'lükler verilmesi de kimsenin pek kuşkusunu çekmedi

O sırada bu düzenbaz çetenin başkanı Alves Reis, bir karara vardı. Eğer bu işten çarçabuk para kazanmak istiyorlarsa, paraları piyasaya böyle azar azar sürmenin yararı yoktu. Para ellerinde hazır olduğuna göre, artık onlara bir banka gerekiyordu. Banka açmak için resmî izin gerekliydi. Ama Portekiz Bankalar Konseyi'ni kandırmak da, Sir Waterlow'u kandırmak kadar kolay oldu.

Yetkililer, büyük sahtekârlığı öğrenince Banko Angola'nın müdürü Silva tutuklandı ve polis, bankaya el koydu.

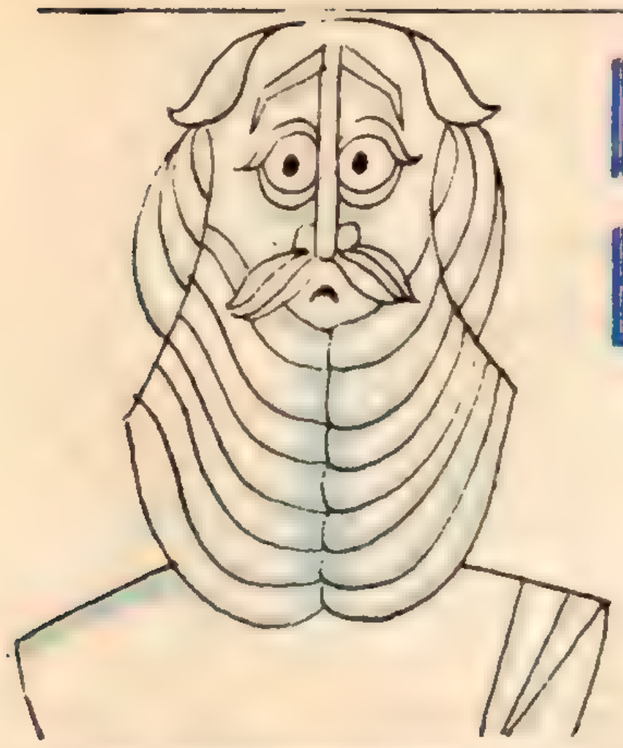

Çizen: FERRUH DOĞAN

HERODOT BİLE ŞAŞMIŞTI

VARDIM MISIR'A...

3

GELDİ, Babil'i kuşattı ama, boşunaydı. Kentte yıllarca halka yetecek yiyecek içecek vardı. Çıkış yolunu sonradan buldu Kurus. Askerlerini ırmağın kente giriş ve çıkışına yerleştirdi. Sular alçalınca, girin kente.. dedi. Geri kalan askerleriyle Fırat'ın sularını kazdırdığı bir başka kanala çevirdi, ırmağın sularını geçilir yaptı. Askerler kente girdiler, Babil düştü.

MISIRLILAR, kralları Psamatik döneminden önceleri, kendilerini dünyanın en eski ulusu sayarlardı. Ama o dönemden başlayarak bunun doğru olup olmadığını araştırmaya başladılar ve Mısırlıları, bütün uluslardan üstün saymakla birlikte, Frikyalıların daha eski bir ulus olduğunu anladılar.

Psamatik, gördü bu araştırma işinin zorluğunu, başarmak için şu yolu tuttu: İki çocuk aldı, sürüler arasında yetiştirmek üzere bir çobana verdi. Çoban, bunlarla tek kelime konuşmayacak, kimselerin oturmadığı bir kulübeye kapatacak, arada bir de keçilerin yanına gitmelerine izin verecekti. Çocukları iyi besleyecekti, bütün isteklerini yerine getirecekti. Amaç, çocukluk çağından sonra ilk söyleyeceklerinin neler olduğunu bilip öğrenmekti.

Mısırlılar, kralları Psamatik döneminden önceleri, kendilerini dünyanın en eski ulusu sayarlardı...

BİR süre sonra çoban, vardı bu çocukların yanına. Çocukların ikisi de kollarını açıp ona doğru koştular ve *"Bekos!"* diye bağırdılar. Çoban, başlarda bunun farkına varmamıştı. Fakat ikinci gelişinde de çocuklar yine *"Bekos!"* dediler. Çoban bunu haberledi, çocukları da tutup huzura götürdü.

Kral da duydu kulaklarıyla, kelimenin kökenini araştırdığında bunun Frikya dilinde *"Ekmek"* anlamına geldiğini gördü. O zaman Mısırlılar, savlarından vazgeçtiler ve Frikyalıların kendilerinden daha eski bir ulus olduğunu kabullendiler.

Bunların gerçek olaylar olduğunu Menfis ile Vulkan kâhinlerinden öğrendim. Menfis'te bulunduğum sıralarda kâhinlerle konuşarak birçok şey öğrendim.

Güneş yılını ilk bulanlar ve onikiye bölenler, bu Mısırlılardır. Bu bilgiyi yıldızlardan öğrendiler. Bana sorarsanız, yılı, Yunanlılardan daha doğru hesaplıyorlar. Çünkü Yunanlılar yıla birer katarlar. Mısırlılar, her yılı otuzar günlük aylara bölüştürmüşlerdir ve her yıla beş gün katarlar. Bu yoldan mevsimler birbirine eşit olur.

Mısır toprakları düzdür. Kâhinlere

1925 yılının Haziran ayında, Oporto kentinde Banko Angola e Metropole'yi halk hizmetine açtılar ve başına da Bay Silva'yı getirdiler.

Bankanın işleri görünüşte usulüne uygun yürüyordu. Müşterilere her zaman gıcır gıcır, yepyeni 500'lükler verilmesi de kimsenin pek kuşkusunu çekmedi. Böylelikle Vasco da Gama'lı paralar öyle büyük bir başarıyla dağıtıldı ki, kısa zamanda Marang, Sir Waterlow'a bir mektup yazdı, buna Portekiz Bankası'nın sahte bir yazısını ekleyip bir parti daha para basmalarını rica etti.

WATERLOW bu sefer paraların üzerine basılacak seri numarası sorununu ortaya attı. Portekiz'in o zamana kadar verdiği numaraların hepsi artık kullanılmıştı. Marang bunun üzerine kurnaz bir öneride bulundu. Daha önceki numaralar tekrar kullanılabilirdi. Çünkü bu paraların nasılsa Angola'ya gönderilecek, ülke içine sokulmayacaktı.

Bir süre sonra yeni paralar da teslim alındı, sahte banka bunları da dağıtmaya koyuldu. Ama artık bizim kalpazanlar çizmeyi aşmış bulunuyorlardı. Yine Oporto'da bulunan bir başka banka şikâyette bulundu. Banka, Angola'nın bol miktarda yabancı döviz satın aldığını, karşılığını yepyeni 500'lüklerle ödediğini, ama bu 500'lüklerin yeni olmasına karşın,

göre, Mısır'da ilk egemen insan *Men*'dir. Topraklarından fışkıran pınarları yoktur, her yan bataklıktır.

BANA dediler ki: *"Tebais'in kentlerinden Syone ile Elefantin arasında tepeleri sivri ve dik iki dağ vardır. Birine Krofi, öbürüne de Mofi derler. Nil ırmağının kaynakları bu iki dağın ortasındadır. Bu kaynakları ölçmeye olanak yoktur. Suyun yarısı kuzeye doğru Mısır ülkesine, yarısı da güneye, Etiyopya'ya doğru akar."*

Mısır kralı Psamatik; kaynakların ölçülmezliği konusunda bir deneye girişmiş, binlerce kulaç uzunluğunda halat yaptırıp kaynağı ölçmek istemiş ama dibini bulamamış bir türlü.

Bu ülke şaşırtmacalarla dolu bir ülkedir, anlatmakla bitmez. Kadınlar çarşıya çıkar, alışveriş ederler. Erkekler evde oturup dokuma yaparlar. Kadınlar yükleri omuzlarda, erkekler başları üstünde taşırlar. Kadınlar ayakta işerler, erkekler çömelerek...

Yemeklerini evlerinin dışında, yollarda yerler ve hoş görülmeyen fakat zararlı işleri gizli yapmak, bunun

Bu ülke şaşırtmacılarla dolu bir ülkedir, anlatmakla bitmez..

yerine biçimsiz olmayan bir şeyi apaçık yapmakta bir sakınca olmadığını söylerler. Erkek çocuklar, ana babalarına bakmakla yükümlü değillerdir. Fakat kız çocukları bundan kaçamazlar.

Başka ülkelerde herkes hayvanlarından ayrı yaşar, Mısırlılar onları kendilerinden ayırmazlar. Ülkede arpa, buğday yemek çok ayıptır. *Zea* dedikleri bir ürünü yerler. Hamuru ayaklarıyla yoğurur, elleriyle de çamurları ve pislikleri karıştırırlar.

Dünyada sünnet olmayı kabullenmiş tek ulus, bu ulustur. erkeklerinin bir parçalı elbiselerine karşılık, kadınlarınınki iki parçalıdır. Yazı yazdıkça, hesap yaptıkça ellerini soldan sağa değil; sağdan sola doğru hareket ettirirler. İki tür yazıları vardır; biri kutsal, öbürü genel...

AŞIRI dincidirler. Bakır kaplardan su içer, bunları her gün kalaylarlar. Keten elbise giyerler, her gün bunları da yıkarlar. Kâhinleri, yine her gün gövdelerindeki kılları aldırırlar. Ayakkapları papirüstendir. Soğuk suyla gece ve gündüz, günde dört kez yıkanırlar. Balık yemezler, bakla yemek de yasaktır.

Öküzler, *Epafus* (Apis) sayıldığından şöyle bir sınamadan geçirilirler: Kâhinlerden biri, hayvanın derisi üzerinde kara kıl var mı, yok mu diye araştırır. Kara kıl kötülüktür çünkü. Ayakta bakılan hayvan, sonra sırt üstü yıkılır, yine incelenir. Dili, kuyruğunun kılları gözden geçirilir. Sınama sonu, hayvanın temizliğine karar verilirse, boynuzlarının çevresine bir papirüs sarılır ve mühürlenir, götürülür. Bunun dışındaki bir öküzü kurban etmek, ölümle cezalandırılır.

Kurban edilen hayvanın başına ilenirler, ne kötülük varsa bu başa gelsin diye tanrılarına yakarırlar. Bu yüzden, Mısırlılar, hiçbir hayvanın başını yemezler.

İneklere dokunmazlar. *İsis*'çe kutsal sayılırlar da ondan. Bu İsis tanrıça, kadın biçimindedir fakat inek gibi de boynuzları vardır. Yunanlıların *İo*'sunu andırır. Mısırlılar, hayvanlardan en çok ineği kutsarlar.

SÜRECEK

numaralarının son Portekiz paralarındaki numaraları izlemediğini ileri sürdü.

Bu sefer hükümet de harekete geçti. Silva tutuklandı, polis bankaya el koydu. Bankanın kasalarında bulunan paralar, Portekiz bankasındakilerle karşılaştırıldığında, seri numaralarının iki kere kullanıldığı ortaya çıktı. Artık durum anlaşılmıştı.

Alves Reis'e, Silva'ya ve çetenin iki üyesine çok ağır hapis cezaları verildi. Hollanda'da tutuklanan Marang'ın iki yıl gibi hafif bir ceza ile kurtulması ise herkesi oldukça şaşırttı.

BU paraların hâlâ piyasada dolaşmasına elbette izin verilemezdi. Bu sefer Portekiz Bankası büyük bir masrafa girip yeni tür paralar bastırmak ve herkesin elindeki her türlü Vasco da Gama paralarını yenileriyle değiştirmek zorunda kaldı.

Waterlow'lara gelince, olay onlara da pahalıya malolmuştu. Dava yıllarca mahkemelerde sürüklendikten sonra, onlar da Portekiz Bankası'na 600.000 İngiliz lirası zarar ziyan ödemek zorunda kaldılar.

Sözün kısası, Marang hapisten çıkıp, haksız elde ettiği kazancın meyvelerini keyifle yerken, zavallı Sir William Waterlow da bu sevimli, inandırıcı Hollandalıyı tanıdığı güne lânetler yağdırmakla yetinecekti.

YABANDOMUZU HORTA BİRDEN SALDIRIYA GEÇTİ, AYNI ANDA YERLİNİN KOLU YAYI GERDİ. OK ISLIK ÇALARAK UÇTU VE DOMUZUN BOYNUNA SAPLANDI. HORTA HEMEN DÜŞTÜ...

KISA BİR SÜRE SONRA HORTA ÖLMÜŞTÜ. KULONGA, BELİNDE ASILI OLAN BIÇAĞIYLA BİRKAÇ KOCAMAN ET PARÇASINI KESTİ.

VE YAKTIĞI ATEŞTE ONLARI PİŞİRİP YEMEYE BAŞLADI. TARZAN, KULONGA'YI BÜYÜK BİR HAYRANLIKLA SEYREDİYORDU. DAHA ÖNCELERİ DE ATEŞİ GÖRMÜŞTÜ AMA BU YILDIRIM ARA'NIN DEV AĞAÇLARI DEVİRİP YAKTIĞINDA ÇIKAN ATEŞTİ. BİR ORMAN YARATTIĞININ ATEŞİ YAKABİLMESİ TARZAN İÇİN ÇOK YENİYDİ.

TARZAN HAYRANLIKLA SAVAŞÇIYI SEYREDİYORDU. KULONGA DİNLENME-SİNİ BİTİRİP ORMANDA KAYBOLUR KAYBOLMAZ TARZAN YERE ATLADI. KARNI ACIKMIŞTI.

BIÇAĞI İLE HORTA'NIN GÖVDESİNDEN UZUN ET PARÇALARI KESTİ...

...VE ONLARI BÜYÜK BİR İSTAHLA YEMEĞE BAŞLADI... KULONGA'NIN YAPTIĞI GİBİ ETİ KIZARTMAYI DÜŞÜNMEDİ BİLE.

YERLİLERİN ETİ ALEVLERDE YAKARAK BERBAT ETMESİNİ HİÇ ANLAMAMIŞTI. TARZAN, SU SİYAH İNSANLAR ACAİP YARATIKLAR DİYE DÜŞÜNÜYORDU...

NE OLURSA OLSUN TARZAN ONUN GİBİ YAPMAYACAK, GÜZELİM ETİ BÖYLE APTALCA BERBAT ETMEYECEKTİ. ÇİĞ ETLE KARNINI DOYURDU. GERİ KALANINI DA YOLUN KENARINDA BİR YERE GÖMDÜ...

TARZAN BÜTÜN BİR GÜN
KÖTÜ BİR RUH GİBİ KULONGA'YI TAKİP ETTİ.
İKİ KERE DAHA, ÖLDÜRÜCÜ OKLARINI ATARKEN GÖRDÜ...

KULONGA'NIN OKLARINDAN BİRİ SIRTLAN DANGO'YA, İKİNCİSİ ANTİ-LOP PANU'YA İSABET ETMİŞTİ. HER İKİ KURBAN DA BİRKAÇ SANİYEDE ÖLDÜ...

KULONGA GECE YİNE BİR AĞACIN TEPESİNDE UYUDU. BİRAZ ÖTESİNDE TARZAN PUSUDAYDI. YERLİ UYANINCA YAYININ VE OKLARININ KAYBOLDUĞUNU GÖRDÜ. SAVAŞÇI HEM KIZMIŞ HEM DE KORKMUŞTU.

KULONGA'NIN BIÇAĞINDAN BAŞKA SİLÂHI KALMAMIŞTI. ARTIK TEK ÜMİDİ BİRAN ÖNCE KÖYÜNE VARABİLMEKTİ. HIZLA YOLA KOYULDU...

TARZAN'IN HİÇ ACELESİ YOKTU. KULONGA'NIN GİDECEĞİ YERİ MERAK ETTİĞİ İÇİN ONU HEMEN ÖLDÜRMÜYORDU. SABRININ KARŞILIĞINI DA GÖRDÜ; ACAİP EVLERLE KAPLI BİR ALANA YAKLAŞTILAR. TARZAN TAM KULONGA'NIN TEPESİNDEYDİ.

ARMAĞAN YAĞMURU

YENİ ARMAĞANIMIZ

"Armağan Yağmuru" kur'alarıyla dağıttığımız armağanlara, bu sayımızdan başlayarak fotoğraf makinesi de ekliyoruz. Dünyanın en ünlü markaları arasından yaptığımız bir seçmede, her türlü ışıkta fotoğraf çekebilen bir modeli sizlere dağıtmayı uygun gördük. Kendi özel kutusunda siziere armağan edeceğimiz bu makineyi, uzun yıllar kullanacağınıza ve güzel anılarınızı resimleyeceğinize inanıyoruz.

1-5 numaralı kuponları toplayarak katılabileceğiniz bu kur'ada, bütün okurlarımıza başarılar dileriz.

FUTBOL TOPU KAZANAN OKURLARIMIZ

*

Önder Çayır (Denizli)
Fikret Er (Eskişehir)
Tolga Ergül (İstanbul)
Tuncer Öncel (İzmir)
Akın Demir (Ordu)

BİR HİKÂYE YAZALIM ÖDÜLLÜ YARIŞMA BİRİNCİSİ

İYİLİKSEVER KAZ

KÖYÜN birinde siyah renkli, parlak tüyleri olan, tombul mu tombul bir kedi yaşıyordu. Bu kedi arkadaşları gibi çevik ve hareketli değildi. Bu yüzden karnını doyurma sorunu vardı. Bu sorununu kurnazlığıyla halletmek istiyordu. Bir gün komşu kazın yavrusunu kaçırmıştı. Zavallı kaz uzun süre ağlayıp, yavrusunun dönmesini boşuna beklemişti.

KARA tüylü, tonton kedinin yaşadığı köy deniz kıyısında idi. Bir gün bizim kedi, kıyıda dolaşmaya çıkmıştı. Birden kıyının yakınından geçen büyükçe bir tahta parçası dikkatini çekti. Başına ne geleceğini düşünmeden tahtanın üzerine atlayıverdi. Tahta parçası akıntıya kapılarak gidiyordu. Başlangıçta tonton, kara kedinin hoşuna gitmişti bu iş ama sonra korkmaya başladı. Çünkü kıyıdan oldukça uzaklaşmıştı. Tahta parçası bir adaya yaklaştığında, tahtadan atlayarak yüzmeye başladı ve sonunda karaya ulaşmayı başardı. Çıktığı ada çok sakindi. Bir tek canlıya bile rastlamadı, bizim tonton kedi. O denli sıkılmaya başlamıştı ki, dayanamayıp ağladı. Sesini o sırada adanın yakından geçmekte olan komşu kaz da duymuştu. Kedinin yanına gidip, başına gelenleri de dinledikten sonra, "Ben seni sırtıma alıp, köye geri götürebilirim" dedi. Kedicik bu teklifi sevinçle kabul etti.

KÖYE ulaştıklarında hava iyice kararmıştı. Başına gelen olay kendisini çok yorduğundan hemen uykuya daldı. Ertesi sabah kalktığında birden dün kendisini kurtaranın yavrusunu kaçırıp yediği komşu kaz olduğunu hatırladı. Büyük bir rahatsızlık duydu. Bir daha sadece kendi payını yeyip karnını doyuracağına, kimsenin yavrusunu kaçırmayacağına söz vermek için doğruca kazın kaldığı kümese gitti. Kaza her şeyi anlattı. Kaz artık kaybettiği yavrusu için kediyi azarlamanın bir şey vermeyeceğini bildiğinden onu affetti. Yalnız kedinin verdiği sözde durması şartı ile. Aradan günler geçti. Tombul kedi verdiği sözde duruyor, kimsenin yavrusunu kaçırmıyordu. Hatta yavrularla oynuyordu bile.

Ahmet SABİTOĞLU (Adana)

YILDIRIM TEĞMEN

12

DÜŞÜNMENİZİ İSTEDİM YALNIZCA... APAÇİLERİN BÜTÜN BAŞKANLARINI YAKALARIZ.

YETER BASCOM! BÖYLE KONUŞMANI İSTEMİYORUM... GEL YILDIRIM TEĞMEN GRAİG'İ GÖRMEYE GİDELİM...

APTAL BUNAK!.. BÖYLE BİR FIRSATI KAÇIRACAK!

ASLINDA BASCOM İYİ BİR SUBAYDIR AMA ÖFKELİ...

EVET!

KIZILDERİLİLERLE SAVAŞARAK, ÇABUK YÜKSELECEĞİNİ SANIYOR...

AMACINA ULAŞMAK İÇİN KIZILDERİLİLERDEN NEFRET ETMEK YETER SANIYOR...

ALBAYIM,.. BU YÜRÜDÜĞÜMÜZ OTLAR İÇİNDE...

36A

...GERÇEK ÇINGIRAKLI YILANLARIN YUVASI VARDIR.

ALDIRMA! BİZ BURALARI ÇOK GEZDİK..

AAH! LÂNET OLSUN!

SOKTU... SOKTU BENİ!

BAKLAVALI ÇINGIRAKLI YILAN CİNSİ BU (*)

PAW!

(*) ARİZONA VE YENİ MEKSİKA ÇÖLLERİNDE YAŞAYAN ZEHİRLİ YILAN..

BU YILANIN ZEHİRİNDEN KURTULMAK ZORDUR... ÇABUK KIZIMA, KARDEŞİME VE BASCOM'A HABER VERİN.

36B

DURUN!.. YARADAKİ ZEHİRİ EMECEĞİM!..

SEN DE ZEHİRLENİRSİN...DUR! YARDIMA GELİYORLAR!

ÇOK FENA!

MENDİLİNİ AĞZINA SIKIŞTIR CRAIG! YARAYI BU MERMİNİN BARUTUYLA DAĞLAYACAĞIM.

CANINIZ YANACAK AMA...

HAYDİ YILDIRIM TEĞMEN! ISIRACAK BİR ŞEY VER BANA!

AAARGH

ÇABUK, ALBAYI KALEYE TAŞIYIN!

BAŞÜSTÜNE! TEĞMEN CROWE ÇOK İYİ KIZILDERİLİ İLAÇLARI BİLİR.

37A

BİR ÇEYREK SAAT SONRA...

AMAN TANRIM! NE KORKUNÇ ŞEY!

BEKLEMEKTEN VE UMUT ETMEKTEN BAŞKA YAPACAK BİR ŞEY YOK EFENDİM. BU İLAÇ İYİ GELECEK.

BİR KAZA... HAZIRLIK... HAZIRLIK YAPMAM GEREKİYORDU...

BASCOM... KOMUTANI ALIN... NAVAJO KALESİ'NDE

BANA GÜVENİN EFENDİM.

BİRDEN...

BORULAR ÇALIYOR!.. BIRAKIN BENİ... GÖREVİM... AH!..

İLAÇ ETKİLEMEYE BAŞLADI...

N'OLUYOR ÇAVUŞ?

APAÇİLER UZAKTAN GÖZÜKTÜ KOMUTANIM!

51

GERÇEKTEN DE BAŞTA BÜYÜK BAŞKAN YAŞU - KARTAL OLMAK ÜZERE BÜTÜN KABİLELER KALEYE DOĞRU YAKLAŞIYORLARDI. ÖNDE DE BEYAZ BAYRAK VARDI.

GİR.

SAVAŞÇILAR DURSUN, VE DAĞIN ETEĞİNDE BEKLESİN! BİZ YALNIZ VE SİLÂHSIZ OLARAK MAVİ CEKETLİLERİN TİPİ'SİNE(*) KADAR GİDECEĞİZ!

(*) KIZILDERİLİ DİLİNDE ŞAPKA.

HAH, HA, HA! BEKLENMEDİK BİR DURUM... NAVAJO KALESİ'NE KOMUTAN OLMAM ÇOK İŞİME YARAYACAK!..

35A

YILDIRIM TEĞMEN, ATINA ATLA, VE APAÇİ BAŞKANLARININ YANINA GİT! YANINA BİR BORAZANCI VE BEYAZ BAYRAK AL.

BAŞÜSTÜNE!

BİR SÜRE SONRA...

SİLÂHSIZ OLARAK BÜYÜK BAŞKANI VE ÖTEKİLERİ ÇADIRA ÇAĞIRIN... BEN GRAİG VE TEĞMEN BRADSBURY İLE SONRA GELECEĞİM.

BU KAZ KAFALI BÜYÜK BAŞKANLA TARTIŞMAYA GİRİŞİP İŞLERİ BERBAT EDECEK...

EVET, BİRŞEYLER KURULUYOR OLMALI... KIZILDERİLİLERİ HİÇ SEVMEZ.

NEYSE... İKİSİNDEN KURTULDUM. ŞİMDİ GÜVENDİĞİM İKİ SUBAYLA TUZAĞIMI HAZIRLARIM ARTIK.

38D

SÜRECEK.

GÖRÜNMEYEN HIRSIZ

10

ENID BLYTON'un romanı

Resimler: Semih Poroy

HEPİMİZ buradayız"dedi Tombik. "Önceden söyleyeyim ki, hırsızın kim olduğunu buldum!" Kaplan, "Hıh" diye bir ses çıkardı. Tombik ona aldırmadan konuşmasını sürdürdü.

"Elimizde bazı ipuçları vardı. Büyük ayak izleri her olay yerinde açıkça bırakılıyordu. Ayrıca iri eldiven izleri de hiç kimsenin gözünden kaçmıyordu. Üzerlerinde (2 çimen) ve (1 yol) yazılı iki kâğıt parçası da bulmuştuk. Bir de her olay yerinde acayip, yuvarlak bir iz kalıyordu. Hepsi bu kadar."

Herkes Tombik'i merakla dinliyordu.

"Hırsız her yere girip çıkıyordu ama, kasabada büyük elli ve ayaklı olarak bilinen iki kişi yerlerinde oturuyorlardı. Yani Tomruk Çavuş evinden çıkmıyor, ötekisi Kaplan Polis ise görevinden ayrılmıyordu."

Zavallı Kaplan, iri ayaklarını iskemlenin altına gizlemeye çalıştı ama beceremedi.

"Biz her ipucunu birer birer gözden geçirdik. Sonra Tomruk Çavuş'u ziyaretimde, hırsızın botları nasıl elde ettiğini anladım. Çavuş eski botlarını iki yıldır "Yardım Satışı" için Bayan Ayla'ya veriyormuş. Ondan kim satın aldıysa hırsız odur diye düşündüm."

Kaplan Polis tedirginlikle gene o garip "Hıh" sesini çıkardı. Sonra boğuk boğuk öksürerek büsbütün saçmaladı.

"Ama sonra Bayan Ayla'dan öğrendim ki botlar daha satışa çıkmadan evden çalınmış. Hırsız çalmış elbette. İşte burada her şey tıkandı. Ortada ne botlar vardı, ne de hırsız. Tam pes etmek üzereydim ki..."

Sumru onun sözünü keserek, "Sungu şaka yapayım derken hırsızın hilesini açıkladı."

Tombik ona bakarak gülümsedi.

"Evet, Sungu'nun numarasından anladım ki hırsız da bize aynı numarayı yapmaktadır. Kendisini iriyarı biri olarak yutturmak istiyordu. Büyük ayakkabıları küçücük ayaklarına giyiyor, büyük izler bırakıyordu. Aynı durum elleri ve eldivenler için de söz konusuydu."

"Aferin Tombik, çok iyi çalışmışsın" dedi Müfettiş.

"Böylece, başlangıçtaki düşüncelerimin tersine ufak tefek bir sanık aramaya başladım. Öyle birisi olmalıydı ki evlerimize dikkati çekmeden gelebilsin... Kendisiyle kimsenin ilgilenmediği biri."

Odadakiler büyük merak içindeydi. Tombik şimdi hırsızın adını söyleyecekti.

Ama söylemedi. Bir an susup dışarıyı dinledi. Herkes susmuştu. Dışarıdan bahçe kapısının açılmasıyla mutfak yolunda yürüyen birinin ayak seslerini işittiler.

"Eğer izin verirseniz sizi hırsızın kendisiyle tanıştırayım."

Tombik kalktı, koridordan bahçeye doğru geçip seslendi:

"İyi günler! Bir dakika gelir misin? Seni istiyorlar!"

Biraz sonra oturma odasına, kolunda koca sepetiyle küçük bir adam girdi. Bu Ekmekçi Zırtıl'dı.

-20-

Yaşşa Tombik!

ZIRTIL!" diye bağırarak ayağa fırladı Kaplan Polis. Müfettiş İz hiç kımıldamadan baktı. Çocuklar yutkunup kaldılar. Bobi havlayarak Zırtıl'a saldırdı. Tombik, Bobi'yi yakalayıp odadan çıkardı. Ekmekçi Zırtıl, kuşku ile odadakilere baktı.

"Ne oluyor burda? Benim işlerim var..."

Müfettiş: "Otur bakalım. Bizim de seninle biraz işimiz var."

"Anlamadım! Bay Kaplan, ne oluyor burada?" diye bağırdı Ekmekçi.

Kaplan Polis donup kalmıştı. Ekmekçi'ye yanıt vermedi.

"Zırtıl" dedi Tombik. "Seni burda tutmak için bazı özel nedenlerim var. Sepetini yere bırak ve örtüsünü kaldır!"

Zırtıl, öfkesini belli etmemeye çalışarak örtüyü kaldırdı. Sepet ekmek doluydu.

"Ekmekleri çıkar ve masanın üzerine koy!"

"Ne demek oluyor bu. Size söyledim ya, servis saatim benim. Oyun oynayacak vaktim yok."

Müfettiş sertçe, "Sana söyleneni yap!" dedi.

Zırtıl, ürkek hareketlerle ekmekleri çıkarıp masanın üzerine koydu. Altta bir örtü daha vardı.

"O örtüyü de kaldır!" dedi Tombik.

"...Sepetini yere bırak ve..."

Ekmekçi titreyerek ikinci örtüyü de kaldırdı. Tombik elini sepete daldırıp içinden dört parça eşya çıkardı: Kocaman bir çift bot ve bir çift eldiven! İskemleye yığılıp kalan Ekmekçi'nin yüzü sapsarı olmuştu.

Tombik: "İşte bu zibidinin çalışma aygıtları. Bir hırsızlık fırsatı çıktığında sepetindeki botları ve eldivenleri giyip ortalıkta belirgin izler bırakarak soygunu yapıyordu."

Tombik, botlardan birini ters çevirip ökçesini gösterdi.

"Sanırım (Yeşil Konak) soygununda bu izler karakolun zaptına geçirildi. İkisini karşılaştırınca eşit olduklarını göreceksiniz."

Ekmekçi'ye dönerek buyurgan bir sesle konuştu:

"Defterini çıkar! Şu siparişleri yazdığın küçük defteri!"

Ekmekçi, cebinden kirli bir bloknot çıkarıp uzattı.

Tombik, Kaplan'a, "O iki yaprak kâğıt sizde olacak, verir misiniz?" dedi.

Kaplan Polis'in portföyünden çıkardığı kâğıtların defterden koparıldığı hemen anlaşıldı. Sarımtırak ve mat bir kâğıt.

Tombik: "Zırtıl bu deftere ekmek siparişlerini yazıyordu. (2 ekmek Çimenkıyı'ya), (1 ekmek Yolyapan'a) demek istiyor."

Kaplan, üzüntüyle bir ah çekti.

"Bunların ekmek siparişi olacağı hiç aklıma gelmemişti."

"Önce benim de gelmemişti" dedi Tombik. "Ama sonradan ipuçlarını birleştirince kesin sonuca vardım."

Ertek: "Desene hırsızlık yaptığı her evde, sonradan ev sahibiyle birlikte hırsızı arıyordu. Nazlı Dadı'yı böyle kandırdı."

"Hepimizi kandırdı" dedi Tombik. "Gerçi yaptığı küçük bir numara, ama büyük cesaret ve pratik zekâ gerektiriyor. Ne yazık ki aklını yararlı işlere harcamamış serseri."

"O acayip yuvarlak iz neydi peki?" diye sordu Sumru.

"Gel benimle dışarıya da sana o izin nasıl olduğunu göstereyim."

Zırtıl avurtlarını ısırırken ötekiler kapıya toplandılar. Tombik, ekmek sepetini alıp nemli toprağın üstüne bıraktıktan sonra kaldırdı.

"Bakın, sepetin dibinin izi yere çıktı."

Yonca bağırdı: "Ah Tombik! Sen de ne akıl küpüymüşsün be kardeşim!"

Tombik içeriye dönerken, "Hırsızlığın yapıldığı her yerde bu iz vardı. Çünkü Zırtıl sepeti hep kolunda taşımıyor, ara sıra yere de bırakıyordu."

Tombik ekmekleri sepete yerleştirirken gülerek konuştu:

"Gıda maddesi satan bu herif, pis botları ve eldivenleri sepetine koyarak halkın sağlığıyla oynuyordu."

Ekmekçi, öfke ve utanç içinde başını önüne eğdi.

"Botları nereden edindiğini de biliyorum Zırtıl" dedi Tombik. "Tomruk Çavuş onları (Yardım Satışı) için teyzen Bayan Ayla'ya vermişti. Sen onun evinden çaldın ve BÜYÜKAYAK rolü oynamaya başladın."

Kaplan Polis, ceketini ilikleyerek saygıyla Müfettiş'e döndü:

"Sayın Müfettiş, bu adamın hırsızın olduğuna kesinlikle emin misiniz acaba?"

Müfettiş soğuk bir sesle yanıtladı:

"Peki, sen bu ipuçlarına ne dersin Kaplan? Bu olayı sen de izliyordun. Senin görüşün neydi? Zırtıl'dan hiç kuşkulanmadın mı?"

"Peki, sen bu ipuçlarına ne dersin Kaplan?.."

"Doğrusu ondan kuşkulandığımı söyleyemeyeceğim efendim. Aslında Tombik biraz çabuk davrandı. Tam ben sonuca varacaktım ki şans ona güldü. Oysa ben (İlerleme Kursu)'nda öğrendiklerimin hepsini uyguladım. Makyaj tekniğinin son gelişmelerinden yararlanarak kılıktan kılığa girdim."

Tombik: "Ne yazık ki ben sizi her görüşümde tanıdım."

KAPLAN Polis, Tombik'e öldürücü bir bakış fırlatıp sustu. Müfettiş İzmen ayağa kalktı.

"Zırtıl'ı gözaltına al Bay Kaplan" dedi. "Ama hemen bu akşam onun yerine ekmek dağıtacak birini bulun. Yoksa halk aç kalır. Hadi bakalım Ekmekçi... Seni sonra ben sorguya çekeceğim."

Ekmekçi, Kaplan Polis'in iri gövdesi yanında büsbütün ufalmış olarak odadan çıktı. Bütün kasıntılığı, züppeliği yok olmuştu. Artık horoz gibi kabarmıyor, serçe gibi sekiyordu.

Müfettiş İzmen, çocuklara dostça gülümseyerek ayağa kalkarken Bobi de kapıdan fırladı.

"Çok büyük bir iş başardınız arkadaşlar... Olağanüstü bir sonuç aldınız. Şimdi bolca dondurmaya ne dersiniz? Sıcaktan nerdeyse eriyeceğiz."

Biraz sonra pastacıda hep birlikte Müfettiş'in ısmarladığı dondurmaları atıştırıyorlardı. Bütün olaylar baştan sona bir daha anlatıldı.

"Çok heyecanlı bir serüven" dedi Müfettiş.

Sumru: "Evet, küçük bir adamın serüveni. Büyük olan sadece botlardı. Zırtıl, büyüklük taslayan bir zibidiydi. Sonunda yakayı ele verdi."

"Hak yerini buldu" dedi Tombik. "Bu esrarlı olayı elbirliği ile çözüme ulaştırdık. Şimdi bir yenisine hazırlanalım. Artık en karışık sorunların bile altından kalkacak güçteyiz."

Çocuklar hep bir ağızdan haykırarak, zafer şarkılarını söylemeye başladılar.

-Bitti-

DEMİR YUMRUKLU ADAM

BERNARD PRINCE

BU İŞ OLACAK MI DERSİNİZ?

BERNARD PRINCE BİR İŞE EL ATTI MI, O İŞ BİTTİ DEMEKTİR DOSTUM!

BİRAZ DİNLENMEYE NE DERSİNİZ. BÜTÜN GÜN YORULDUK.

BENİ KÖYDEN BEKLİYORLAR, BAYAN SAHİP... İSİM VAR MI?

İYİ GECELER KULLAN, ARKADAŞLARINA BUNLARDAN SÖZ ETME, BOŞU BOŞUNA UMUDA KAPILMALARINA GEREK YOK...

...REK YOK! RAAAA!..

SEN CE HERŞEYİ DUYUYORSUN HA ATEŞ TUŞ?

...VE BU AKŞAM EPEY ŞEY ÖĞRENDİK!

...KAZALAR BAŞLAYALI KULLAN BİZE SADIK KALAN TEK KİŞİ OLDU. ÖTEKİLERİN KORKUSU DÜŞMANLIĞA DÖNÜŞTÜ HEMEN...

DİNAMİT İŞİNDEN SONRA DALGIÇLARINIZA TEHLİKE KALMADIĞINI KANITLAMAMIZ GEREK. İLK İNCİ ÜRETİMİNİ BİZ YAPACAĞIZ. TEK ÇIKAR YOL BU!

KULLAN DÖNDÜN MÜ?

ÖNEMLİ HABERLERİM VAR...

BEYAZ GEMİDEKİLER BALIĞI ÖLDÜRMENİN YOLUNU ÇÖZDÜLER, SEF. KÖPEKBALIĞI ÖLÜRSE İNSANLAR AVLANMAYA DÖNER!

BİLMEDİKLERİ BİR ŞEY VAR KULLAN: YÜZEN ÖLÜM BİZİM DOSTUMUZ! KAZANMASI İÇİN ELİMİZDEN GELENİ YAPACAĞIZ. HAH! HAH!

YEMEKLER NEFİS! İŞİM İŞ AMİGO, CENNETMİŞ BURASI!

EVET. KARŞILIĞINI FAZLASIYLA ÖDEYECEK OLDUKTAN SONRA...

İNSAN YİYEN BİR BALIK TARAFINDAN PARÇALANACAK, GÖZÜ DÖNMÜŞ BİR KABİLE REİSİYLE DİDİŞECEK, GÜNDE ALTI SAAT SUYA DALIP İSTİRİDYE ARAYACAK OLDUKTAN SONRA, BU LÜKSLÜ DEDEM DE SUNARDI HİZMETİNE!

SENİN DE ÖMRÜN SARP KAYALARDA GEÇMİŞ OLSA BUNA ŞÜKREDİN... HEY, YATARKEN ÇİZME Mİ GİYORSUN SEN?

UYUMAYACAĞIM!

CANIM SIKILDI. BAHSE GİRERİM FIRTINA VAR, NE ZAMAN HAVA BOZACAK OLSA, SİNİRLERİM ALT ÜST OLUR... ORTALIK ŞU AN SAKİN OLDUĞUNA GÖRE...

...KUMSALDA ŞÖYLE BİR TUR ATAYIM!

HEY!

İÇİNE KÖTÜ BİR ŞEY DOĞUNCA DİKKATLİ OLMAN GEREKİR, JORDAN...

BOŞ ÇIKMA BARI!...

HUH!

EVET! BİZİ YÜZEN ÖLÜM TEHLİKESİNE KARŞI DALMAYA ZORLAYAN KÖTÜ ADAMLARDAN BİRİ LALLOTUO DEDİ!

ONLARDAN BİRİ!

SÜRECEK

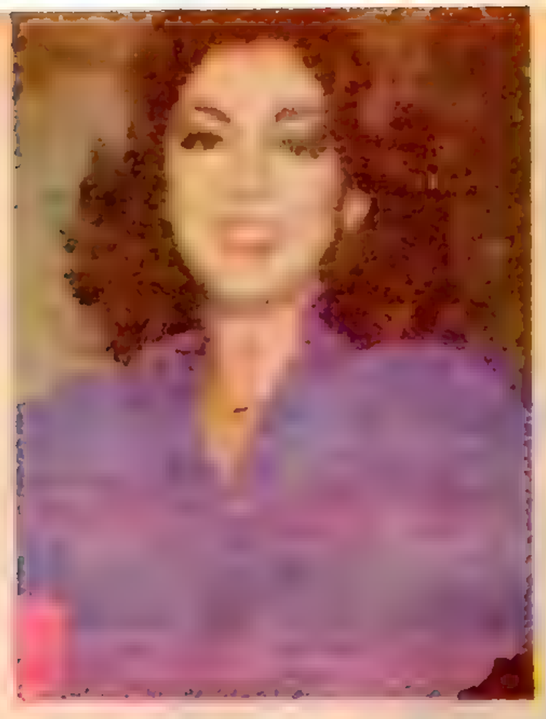

HÜMEYRA SİNEMADA

Şarkıcı **Hümeyra**, ilk filmine eşi **Ömer Kavur**'un yönetiminde başlıyor. Sanatçı bu ilk filminde başrolü **Kadir İnanır** ve **Halil Ergün**'le le paylaşacak.

Filmin çekimine İstanbul'da başlanacak. Sanatçılar daha sonra Ayvalık'a gidecekler, filmin bir bölümü de orada çevrilecek.

sinema tv

Yıldıray Çınar, İbrahim Tatlıses gibi ünlülerin çevirdiği....

BOL ŞARKILI FİLMLER

ŞARKICILARIN film çevirmesi bitip, tükeneceğe benzemiyor. Yeni filmlerin çoğunda başrolü onlar oynuyor. İşte, birkaç örnek:

Burhan Çaçan, ilk filmini Antakya'da çevirecek. **Selahattin Cesur** da ikinci filmine yine orada başlayacak. Bu iki filmi **Yücel Uçanoğlu** yönetecek. **Pembu Mutlu, Yılmaz Köksal ve Ahmet Mekin**'in de oynayacakları bu iki film, Kasım ayı içinde çevrilecek.

Yıldıray Çınar, Yavuz Figenli yönetiminde yeni bir filme başladı. **Orhan Aksoy**, başrollerini **İbrahim Tatlıses** ile **Perihan Savaş**'ın oynayacakları yeni bir film için hazırlık yapıyor.

DR. CÜNEYT ARKIN

AH, NEZLE!..

NEZLE, mevsim gereği geldi ve birden de yaygınlaştı. Arkası da, kuşkusuz griptir bunun. Tıp dilinde nezle dediğimiz şey şöyle anlatılır: Nezle, bir hastalıktır ve virüslerle bulaşır insana. Özellikle mevsim dönüşlerinde vücudumuz direncinden çok şey yitirir. Bu, ilkbaharda da olur, sonbaharda da.

Her iki mevsim, nezle virüslerinin canlılık kazandıkları dönemlerdir. Giderek salgınlaşır. Hava koşullarının gösterdiği değişkenliklere insan kolay uyum sağlayamaz. Sağlayana kadar da dirençsizliğinden ötürü birçok hastalıklara yakalanır. Nezle, onun amansız izleyicisi grip bunların başında gelenleridir.

ÖNCE hapşırırsınız. Bunun arkası, burun akmalarının başlaması demektir. Bu akıntılar suludur, sonra sonra koyulaşır. Daha sonra hafif bir ateş yapar. Baş ağrısı gelir onunla birlikte.

Bunlara başlarda kimse aldırış etmez. **"Aman canım sen de..."** deyip üzerinde durmaz. Ne var ki, bütün bu saydıklarımız geleceğin azılı grup habercileridir.

Ne yapmalı, peki?

Hekimlere göre, nezleye yakalanan bir insan, ne yapıp etmeli üç dört gün yatak dinlenmesine geçebilmelidir. Bunu yapabildiği takdirde, nezlenin, dolayısıyla da onu izleyecek olan gribin önünü almış olur.

Nezle kişiyi tedirgin eder. Düşünün hele; durmadan hapşırıyorsunuz, durmadan akan burnunuzu siliyorsunuz. Ateşlisiniz, başınız ağrıyor. Bunlar bir insanı tedirgin etmeye, sinirsel düzenini bozmaya yeter de artar bile.

REKLAMLAR PANOSUNUN ÖYKÜSÜ

BİR süreden beri ekrana gelen **"Reklamlar"** ve **"Reklamları İzlediniz"** yazılarının ilginç bir öyküsü var. Bunlar daha önce hep grafik servisi tarafından ve yazı olarak hazırlanırdı. Şimdi ekrana cıkan şekil ise tahtadan yapıldı.

Yapım öyküsü, şöyle: Usta bir marangoz olan Mustafa Kır, bir arkadaşıyla iddiaya girmiş ve sonunda ekranda gördüğümüz şekli tahtadan, oyma olarak hazırlayıp, televizyona armağan etmiş!

YORGUN SAVAŞÇI TAMAMLANDI

HALİT Refiğ, **"Yorgun Savaşçı"** adlı TV dizisinin tamamlandığını açıkladı. Toplam uzunluğu 7 saat civarında olan dizide çekimler 167 ayrı mekânda yapıldı. Dizi boyunca toplam 106 sanatçı, 106 ayrı kişiyi canlandırdılar. Refiğ, daha önce de televizyona **"Aşk-ı Memnu"** adlı diziyi hazırlamıştı.

Aynı yönetmen daha önce de, "Aşk-ı Memnu" dizisini hazırlamıştı...

KISA-KISA

★ TRT-TV'de çizgi film alanındaki çalışmalar birden hızlandı. Almanya'dan gelen uzmanlar, bir kurs açtılar. **Peter Bauck**'un yönettiği ilk kursa 6 yapımcı ve 1 kameraman katıldı.

★ **"Şampiyon"** adlı filmin küçük yıldızı **Ricky Schroder**, **"Harika Çocuk"** adlı bir film çevirmişti. Başrolünü **William Holden** ile paylaştığı film, bu sezon gösterilecek

★ **Coşkun Sabah**, ilk filmine önümüzdeki günlerde başlayacak. Başrolünde **İlhan İrem** ile **Atilla Yelken** oynayacaklar

pul

Bu Amerikan pulu, Kuzey Amerika'nın ilk öncülerinden birinin, Fransız Antoine Cadillac'ın, 1701'de Büyük Göller'den bugünkü Detroit kentinin yerine çıkanın anısına basılmıştır. Bu koca kent otomobil sanayiinin merkezidir. Fakat Cadillac'ın bir Fransızın adı olduğunu çoğu bilmez.

*

HAFİYE 99

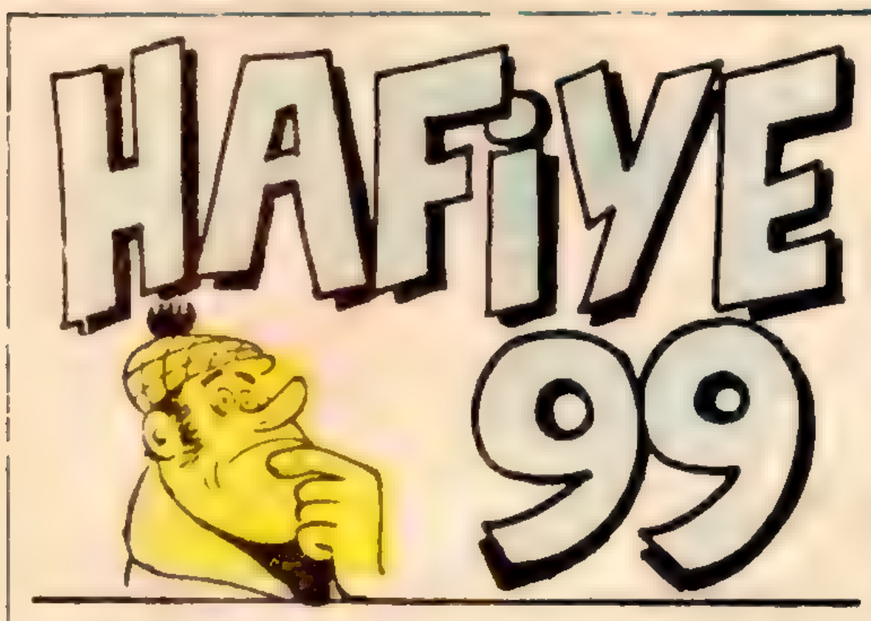

BİR BANKA SALDIRISA UĞRAMIŞ, İKİ ADAM KASAYI KAÇIRMIŞTIR.

VEZNECİ, İKİ HIRSIZ ZIPIR KARDEŞLERİ TANIMIŞTI.

HAFİYE 99, DAHA ÖNCE DE YOLU DÜŞTÜĞÜ ZIPIR KARDEŞLERİ SORGUYA ÇEKMEYE GİTTİ.

EVDE ZIPIR PAUL VARDI. KARDEŞİ BİLL'İ ÇOKTANDIR GÖRMEDİĞİNİ EVDE TEK BAŞINA KALDIĞINI SÖYLEDİ

HAFİYE 99 PAUL'ÜN SOL ELİNİN YARALI OLDUĞUNU GÖRÜNCE İFADESİNİ ALMAK İSTEDİ.

BU AÇIKLAMALAR KÜÇÜLTMEZ HAFİYE 99'U İNANDIRAMADI. HAFİYE 99 NEDEN ZIPIR PAUL'Ü SUÇLUYOR?

YANIT: ZIPIR PAUL YALNIZ OLDUĞUNU SÖYLÜYORDU. OTE YANDAN ELİNİ GİPSİ ALMIŞTI. DEMEK Kİ, KARDEŞİ ODADAYDI. HAFİYE 99 BUNU ÇEŞİTLİ OYUNLA SAPTAMIŞ, ARKASINDAN BİR TUZAK İLE BİR BARDAK KALDIRMIŞ. AMA TEŞHİSİNİ YENİDEN YAPMAK ZORUNDA KALDI.

kitap

Horoz ile Çocuk

"Gülibik" - Çetin Öner'in romanı - Resimleyen: Orhan Peker - Cem Yayınevi, Arkadaşlar Kitaplar Dizisi, No: 25 - 88 sayfa, 60 lira.

ÇETİN Öner'in Almanya'da televizyona uyarlanan kitabına adını veren **Gülibik**, bir horoz... Babası Gülibik'i oğluna armağan ediyor. Çünkü akıllı, iyi yürekli oğlu Gülibik'i çok seviyor, ona çok iyi bakıyor.

Çocuk, ilkokula gider; boş zamanlarında Gülibik'le oynar, pazarın(kurulduğu günlerde babasıyla pazara gidip ona yardım eder. İlkokulu bitirdiği sırada babası Gülibik'i satmaya karar verince işler karışır. Sonra vazgeçerler. Gülibik yaman bir dövüşçü olur. Horoz dövüşlerine katılır.

Kitapta alışılmış gerilimler, düzmece olaylar yok. Yazar düz bir çizgi izleyen öyküyü, yalın bir anlatımla bizlere aktarıyor. Birkaç yıl önce yitirdiğimiz büyük sanatçı **Orhan Peker**'in çok sayıdaki resmi de kitabın değerini artırıyor.

plak

İtalyanların ünlü erkek şarkıcısı Celentano, **"Deus"** adını verdiği bu yeni plağında, eski şarkıları yeni bir yorumla söylemiş. Pek başarılı bir yapıt değil!..

Mırnav

SİNAN GÜRDAĞCIK

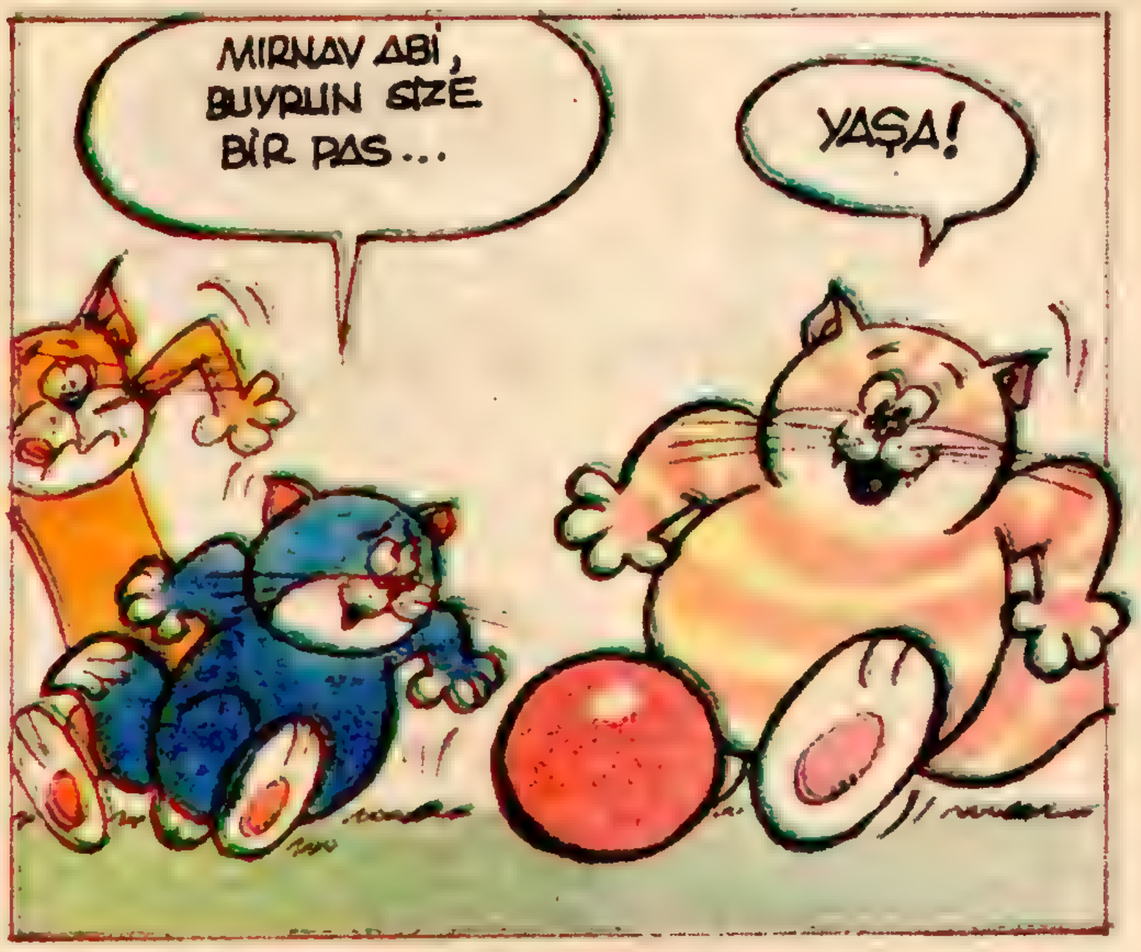

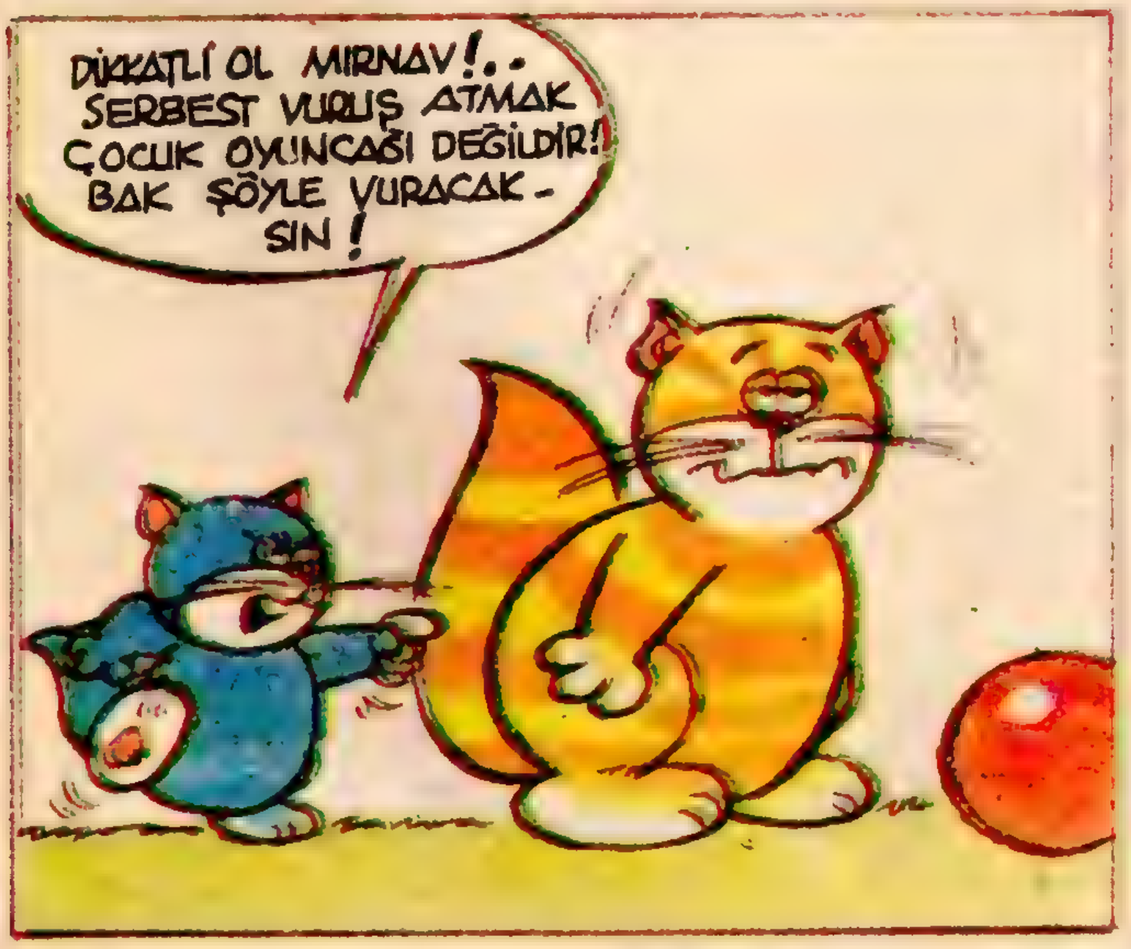

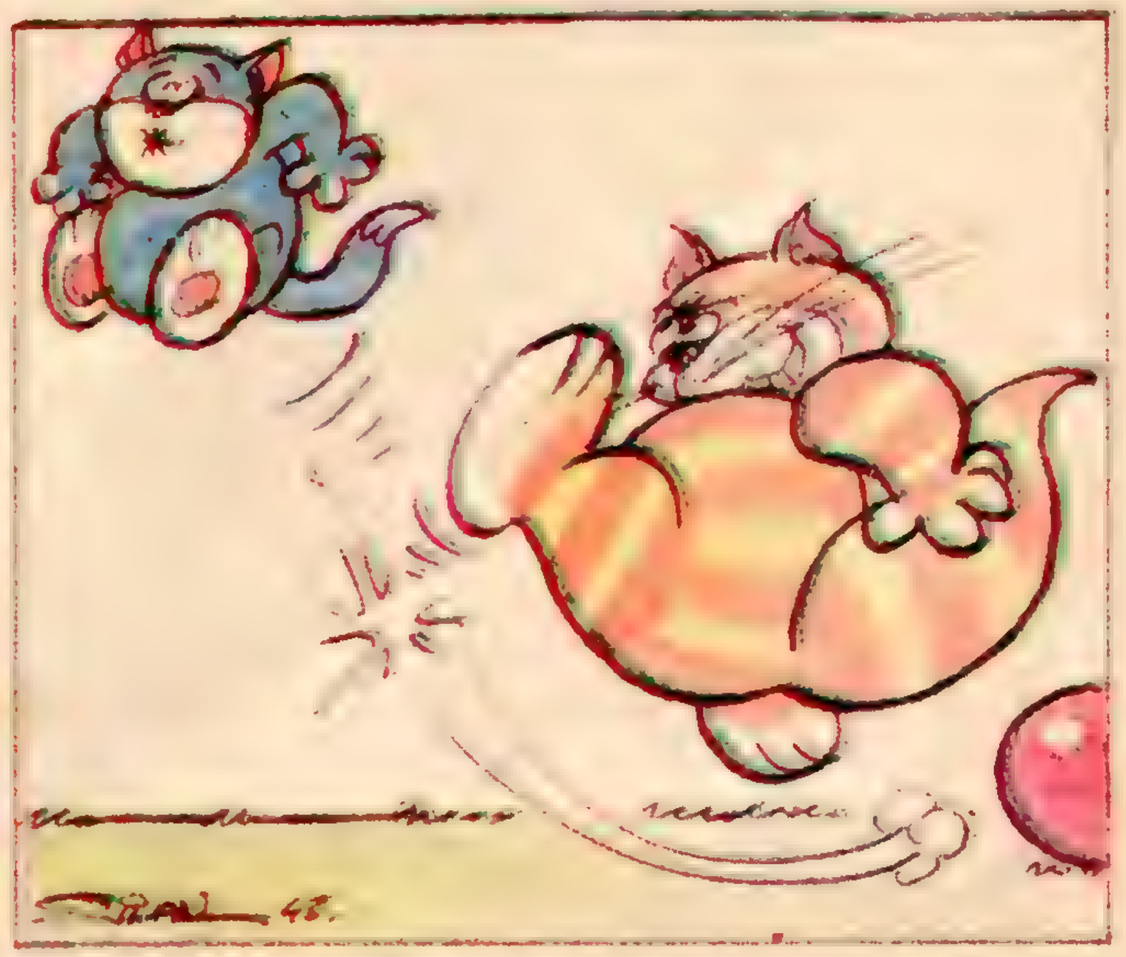

FIKRET ARIT'ın Bir Hikâyesi

ANITKABİR

Resim: Gülşen Saraçoğlu

10 Kasım 1978 günü öğle sonuydu Ankara'da. Anıtkabir'in giriş yolu üstündeki bir çam ağacının altında yaşlı bir adam oturuyordu. Fötr şapkasını yanına bırakmıştı. Sırtını ve iyice seyrelmiş kır saçlı başını ağacın gövdesine dayamış, gözlerini yummuştu. Bir ses duydu:

"Burada oturmak yasak amca."

Yaşlı adam gözlerini açtı. Bir erdi bunu söyleyen.

"Biliyorum oğlum" dedi yaşlı adam gülümseyerek. "Sen yeni geldin galiba?"

Er yaklaştı:

"Yeni geldim" dedi.

"Eskiler bana izin vermişlerdi bu ağaçlıkta oturmaya... Sana bir şey diyen olmadı mı?.. Eskiler hep teslim ederler beni yeni gelenlere..."

Er gülümsedi. Çömeldi:

"Sen o musun amca?" diye sordu.

"Oyum ya..." dedi yaşlı adam.

Er özür diledi:

"Kusura bakma amca... Bilemedim senin o olduğunu... Otur otur, keyfine bak..."

"Sağol evlât."

"On Kasım diye mi geldin bugün amca?"

"Yok" dedi yaşlı adam. "Atatürk'ü ölmüş saymam ben... Büyük adamlar ölmez... Evden çıktığım zaman tek geldiğim yer burasıdır benim... Çamların altında oturur soluklanırım. Çam havası alırım..."

"Evin yakın mı amca?"

"Yakın... Anıttepe'de otururuz biz... Ata sokağı, Hürriyet apartmanında..."

"Eskiler kaymakam olduğunu söyledilerdi senin amca..."

Yaşlı adam gülümsedi:

"Kaymakam eskisi" dedi. "Yirmi altı yıl oldu kaymakamlıktan ayrılalı. Emekli olalı. Seksen iki yaşındayım ben..."

"Maşallah... Hiç göstermiyorsun..."

"Sağol evlât..."

"Buralı mısın amca?"

"Yok... İneboluluyum ben... İnebolu'nun Küre bucağının Yumuşacık köyünden... Gülömeroğlu derler bize..."

"Soyadın Gülömeroğlu mu?"

"Değil... Soyadım İmece benim. Mustafa Selim İmece derler bana..."

"Neden Gülömeroğlu değil de İmece aldın soyadını amca?"

"Millî Mücadele, Kurtuluş Savaşı imeceyle yapıldı da ondan... Elbirliği demektir imece. Atatürk milletle elbirliği ederek öyle başardı bu işi... İnebolu, Kurtuluş Savaşı boyunca Anadolu'nun kapısı görevini yaptı. İstanbul'dan kaçanlar İnebolu üstünden gitti Ankara'ya. Silah, cephane Ankara'ya İnebolu, Küre, Seydiler, Kastamonu, Çankırı üzerinden taşındı. Halk kadın-erkek, çoluk-çocuk geceli gündüzlü, yağmurlu, karlı havalarda hiç durmadan, dinlenmeden atla, öküz ve manda arabalarıyla, bazen sırtta silah, cephane taşıdı. Sakarya Savaşı sırasında ateş hattına kadar sokuldukları oldu..."

DERİN bir soluk aldı yaşlı adam. Konuşmasını sürdürdü:

"İstiklâl Madalyası'nda kağnı arabasıyla köylü kadın kabartması vardır. İnebolu köylülerinin fedakârlığını gösterir o kabartma. İnebolu kayıkçıları da çok çaba göstermişlerdir gelen silah ve cephanenin kıyıya taşınmasında. Türkiye Büyük Millet Meclisi bu çabayı unutmamış, İnebolu Kayıkçılar Loncası'na İstiklâl Madalyası vererek onları ödüllendirmiştir evlât... Şimdi daha iyi anladın mı neden soyadımı İmece aldığımı?"

"Anladım amca" dedi er.

Sonra sordu:

"Çoktan beri mi Ankara'da oturursun amca?"

"Yirmi yıl oldu. Son görevim Yalova kaymakamlığıydı benim. Emekli olunca İnebolu'ya gittik. Büyük kızım orada evliydi. Küçük kızım yanımızdaydı. O Merkez Bankası'na girince, yalnız kalmasın diye toparlanıp Ankara'ya geldik. Atatürk'e yakın olsun diye de Anıttepe'deki bu katı satın alıp yerleştik..."

"Atatürk'ü çok severmişsin dedilerdi eskiler. O yüzden gelirmişsin Anıtkabir'e..."

"Evet evlât... Çok severim. Onun için gelirim Anıtkabir'e... Rahat ederim burada. Mutluluk duyarım onun bu kadar yakınında olmaktan..."

Er ilgiyle sordu:

"Atatürk'le hiç yüzyüze geldin mi amca?"

Yaşlı adamın yüzü aydınlandı. Gözlerinin içi güldü:

"Geldim ya" dedi. "Elini öptüm. Konuştum..."

"Savaşta mı?"

"Yok... Daha sonra... 1925 yılında. Kastamonulular Ankara'ya giderek Gazi'yi kentlerine davet etmişlerdi. O yıllarda soyadı yasası çıkmamıştı daha. Cumhurbaşkanı Gazi Mustafa Kemal denirdi Atatürk'e. Gazi, Kastamonuluları kırmadı. 24 Ağustos 1925 günü Kastamonu'ya geldi. Biz de Kastamonu'ya gidip Gazi'yi İnebolu'ya davet ettik. Gazi bizi de kırmadı. 25 Ağustos 1925 Salı günü de İnebolu'ya geldi. Üç gün, üç gece konuğumuz oldu. O zaman öptüm elini. Konuştum..."

O günleri yeniden yaşar gibi daldı. Sonra konuşmasını sürdürdü:

"İnebolu'da kaldığı süre ona öylesine alışmış, öylesine bağlanmıştık ki ayrılış çok üzücü oldu. Ardından gözyaşı dökenlerimiz çoktu. O büyük insanın özellikle nazikliği, inceliği, küçüklere gösterdiği sevecenlik yanındayken daha iyi görülüyor, daha iyi anlaşılıyordu..."

Büyük bir duyarlılıkla yaşlı adamı dinlemiş olan er:

"Ne isterdim Atatürk'ü görmek amca" dedi.

"Görüyorsun ya evlât" dedi yaşlı adam gülümseyerek.

Topraklarının, denizlerinin, ülkendeki Cumhuriyet yönetiminin sahibi sensin.

Er şaşırdı:

"Görüyor muyum?"

"Elbette... Topraklarının, denizlerinin sahibisin. Bu topraklarda, bu denizlerde özgür ve bağımsız yaşıyorsun. Ülkende Cumhuriyet yönetimi var. Bu yönetimin sahibi sensin. Kolayca okuyup yazıyorsun. Sen benim dediğimi anlıyorsun, ben senin dediğini anlıyorum... Hepsinde Atatürk var bunların... Bunları yaşatmak ve görmek Atatürk'ü yaşatmak ve görmek demektir... Öyle değil mi?"

Er olumlu anlamda başını salladı:

"Öyle amca" dedi.

Yaşlı adam yanından şapkasını aldı. Ere doğru uzattı:

"Bunda bile Atatürk var" dedi.

Şapkayı başına geçirdi:

"Gideyim artık" dedi. "Serinlik çıkmadan gideyim eve..."

Kalkmak üzere davrandı. Er hemen doğrulup kalkmasına yardım etti yaşlı adamın. Yola çıktılar. Yaşlı adam durdu. Ere baktı:

"Haydi hoşça kal evlât" dedi. "Geldiğimde gene rastlaşırsak muhabbet ederiz."

"Ederiz amca," dedi er.

Yaşlı adamın elini öpmek üzere "Ver elini öpeyim amca," dedi.

Kendisine uzatılan eli öptükten sonra da konuşmasını sürdürdü:

"Arkadaşlara söyleycem seni gördüğümü amca" dedi. "Elini öptüğümü söyleycem. Atatürk'ün elini öpmüş amca deycem. Ben de onun elini öptüm deycem..."

Yaşlı adam, gözlerinde mutlu bir pırıltıyla genç askerin omuzunu okşadı:

"Senin de elini öpenler çok olsun evlât," dedi.

Sonra, akşam güneşinin önüne düşürdüğü gölgesini devşire devşire uzaklaştı...

PAZARTESİ GÜNLERİ YAYIMLANIR

SAYI: 34

Genç gazeteciler!
«Yeni Gazete»ye,
çevrenizi çevrenizdeki
ilginç olay ve kişileri
anlatan yazı
ve fotoğraflarınızı
bekliyoruz.

YENİ GAZETE

DÜNYADAN ● YURDUMUZDAN ● ÇEVREMİZDEN

Genç gazeteciler!
İki adet fotoğraf
göndererek
«Genç Gazeteci»
belgenizi
alabilirsiniz.

HALİÇ'İN TEMİZLENMESİNE BAŞLANIYOR

HALİÇ'in temizlenmesi için bir süre önce İstanbul Valiliği'nde yapılan toplantıdan sonra çeşitli kuruluşların temsilcilerinden oluşan bir alt komisyon kuruldu.

İstanbul Vali Muavini Adnan Kızıldağlı başkanlığında kurulan komisyon, fabrika artıkları ve bakımsızlık yüzünden bir balçık haline gelen Haliç'in temizlenmesi için izlenecek yolu saptayacak. Yabancılar tarafından (Golden Horn) **"Altın Boynuz"** olarak anılan ama yıllar süren bakımsızlık ve ilgisizlik yüzünden balçık yuvası haline gelen Haliç, komisyonun belirleyeceği şekilde temizlenerek eski halini alacak. Körfezin uç kısımlarındaki evlerin ve iskelelerin yavaş yavaş denize doğru kaydığı gerçeğinden hareket eden alt komisyon, temizlenmesi için izlenecek olan yolu belirledikten sonra valilikte yapılan toplantıda dile getirilen önerilerden somut olanlarını uygulamak üzere üst kurulun onayına sunacak. Üst kurulda benimsediği önerileri ilgili bakanlıklara ileterek çok kısa bir süre sonra temizlenmesi için çalışmalara başlanacak.

Bilindiği gibi daha önceden birçok yabancı firma, Haliç'in temizlenmesi için girişimler yapacağını ve gerekli görüşmeler sağlandıktan sonra Dünya Bankası'nın da katkıları ile bu sorunun ortadan kalkacağını bildirmişlerdi.

TÜRKİYE'DE HER BEŞ KİŞİDEN BİRİ ÖĞRENCİ

Önümüzdeki öğrenim yılında 625 bin dolayında öğrenci orta öğrenime başlayacak

Ülkemizde 8 milyon 500 genç halen çeşitli okullara devam ediyor

Toplam nüfusu 45 milyon olan ülkemizin 8 milyon 500 kişisini halen ilkokul, ortaokul, lise, meslek lisesi veya herhangi bir yüksek okula devam eden öğrenciler oluşturuyor. Bir başka deyişle her beş kişiden biri öğrenci.

TOPLAM 1252 OKUL AÇILDI

Yetkililerin verdiği bilgiye göre, bugün açılan 1981-1982 öğretim yılında toplam 1 milyon 200 bin öğrenci ilkokula yeni başlayacak. Ortaokula bu yıl başlayanların sayısı ise 625 bin dolayında. Yeni öğretim yılında 400 ana okulu, 800 ilkokul, 35 meslek lisesi, 6 özel eğitim okulu, 3 ortaokul, 6 lise, 2 ana okulu lisesi olmak üzere toplam 1252 okul açıldı. Bu okullarda toplam olarak 305 bin dolayında öğretmen görev yapacak.

TÜRK SİGARASI S.ARABİSTAN'DA SATIŞA ÇIKTI

TEKEL'in ihraç ettiği "Barış" isimli Türk sigarasının Suudi Arabistan'da satışa çıkarıldığı bildirildi. Suudi Arabistan'la yapılan anlaşmaya göre, bu ülkeye ilk parti olarak 100 bin paket Barış sigarası ihraç edilerek 14 bin 660 dolar döviz sağlandı.

Paketi 18 liraya gelen Barış sigarasının Türkiye'de satılmayacağını, sadece ihraç için yapıldığını belirten ilgililer;

"Bu Tekel'in yabancı bir ülkeye sattığı ilk sigaradır. Bir deneme satışıdır. Suudi Arabistan'da beğenilirse, bu ülkeye olan ihracatımız devam edecektir" dediler.

Tekel Genel Müdürlüğü Dış Satışlar Grup Müdürü Gündüz Eriş, "Barış sigarasının ambalajı da kaliteli" dedi.

RADYO DALGALARI İNSAN BEDENİNİ İZLİYOR

Bu teknik, organ naklinde kolaylıklar sağlıyor

İNGİLTERE'de zararsız radyo dalgalarından yararlanılarak, insan bedeninin biokimyasını, kan veya sıvı alınmadan izleme olanağı veren yeni bir teknik geliştirildi. Topical Magnetic Resonance (TMR) tekniği adı verilen teknik, Nükleer Manyetik Rezonans'a (NMR) benzemektedir. Teknik, değişik atomların algıladıkları radyo dalgalarının farklı olmasına ve bu atomların tekrar dalga neşrettiklerinde farklı dalga vermelerine dayanmaktadır. TMR bu dalgaları ayrıntılı biokimyasal veri birikimi gerçekleştirmek için kullanmaktadır.

Veriler bir döküm olarak basılmaktadır. Teçhizat, yuvarlak bir iletken mıknatıstan oluşmaktadır. Bu mıknatıs incelenmek istenen yöreye yöneltilmektedir. Dalgalar, böbrek gibi küçük bir organ üzerinde yoğunlaştırılabilmektedir. Tekrar yayılan dalga frekanslarının normal frekanslarla karşılaştırılması hasta olabilecek dokuların saptanmasını sağlamaktadır. Teknik, organ nakli gelişmelerini takipte çok yararlı olmaktadır.

Yarım derecelik ısı farkını bile gösteriyor

İNGİLTERE'de, enerji nakil hatları, trafolar ve benzeri donanımların kontrolü için geliştirilen ve daha sonra sanayiinin pek çok kesiminde kullanılmaya başlanan bu taşınabilir ısı kamerası, yarı derecelik ısı farklarının saptanmasına olanak vermektedir. TI 8010 kamerası, 625 çizgilik bir tarama alanında çalışmaktadır. Benzer donanımlar ise yalnızca 100 çizgilik bir alanı kapsamaktadır. Kamera çeşitli renk farklılıklarından ısı değişimlerinin takibine olanak vermektedir.

YANGINI ÖNCEDEN HABER VEREN ALARM BOYA YAPILDI

İNGİLTERE'de Thorn-EMI araştırma laboratuvarları tarafından çıkabilecek bir yangını önceden haber veren yeni tip bir alarm boya geliştirildi. Bu boya, sürüldüğü yerlerin yakınından geçen elektrik tesisatı ya da elektrikli âletlerin kabloları anormal bir ısınma başgösterdiğinde amonyak türünden bir koku neşrederek etrafı uyarıyor ve yangın başlamadan gerekli tedbirlerin alınmasını sağlıyor.

Thorn-EMI laboratuvarları, bu özel boyayı şimdilik sadece donanmada kullanılmak üzere üretiyor. Söz konusu firma, yangınları önlemede çok etkili olabilecek bu boyanın evlerde de kullanılabilecek şekilde üretilmesi için çalışmalara başlamış bulunuyor.

İLGİNÇ BİR KALP NAKLİ DAHA

Barnard başka bir şehirden getirilen kalbi hastasına başarıyla nakletti

● **Şehirden şehire kalp nakli Güney Afrikalıların bir buluşu olan "Mucizevi Kutu" sayesinde gerçekleştirildi.**

GÜNEY Afrikalı ünlü kalp cerrahı **Christian Barnard**, bu kez alışılmamış bir **"kalp nakli"** ameliyatı yaptı. Ünlü cerrahın 29 yaşındaki hastası Rick Anderson'a taktığı kalp, 640 kilometre öteden uçakla getirildi.

Bir otomobil kazasında ölen 18 yaşındaki bir gencin kalbi Port Elizabeth'ten, ameliyatın yapıldığı Cape Town'a uçakla getirildi. **"Kalp nakli"** için ilkin **"şehirden şehire nakli"** yine Güney Afrikalıların bir buluşu olan **"mucizevi kutu"** sayesinde gerçekleştirildi. Tıp araştırmacısı Winston Wicomb'un eseri olan **"mucizevi kutu"** sayesinde kalp dokuları 24 saat bozulmadan taşınabiliyor.

ZİRAAT FAKÜLTESİ DEKANI PROFESÖR GÜNEŞ:

«İSLAM ÜLKELERİNİ TÜRKİYE TEK BAŞINA BESLEYEBİLİR»

ANKARA Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dekanı Profesör **Turan Güneş, Türkiye'nin bütün İslâm ülkelerini besleyebilecek tarım gücüne sahip tek ülke olduğunu** belirtti.

Profesör Güneş, "Türkiye ile İslâm Ülkeleri Arasında Tarımsal Ürünler Ticareti" konulu araştırmasında Türkiye'nin sahip olduğu tarımsal kaynaklardan yeterince yararlanamadığını kaydetti.

"GÜBRELEME VE İYİ TOHUM ÇOK ÖNEMLİ"

Tarımsal üretim artışına gidilmesi gerektiğini belirten Profesör Turan Güneş, **"Tarımsal üretim artışı için sulama, gübreleme ve kaliteli tohumluğa büyük önem verilmelidir"** dedi.

Tarımsal üretimin dış pazarlar ile İslâm ülkelerinin isteklerine göre düzenlenmesini de isteyen Profesör Turan Güneş, üretim planlaması çalışmalarının hemen başlatılması gerektiğini söyledi. Tarıma gereken önemin verilip, üretimin artırılmasıyla tarım ürünleri ihracatının büyük ölçüde artacağını kaydeden Ziraat Fakültesi Dekanı, böylelikle Türkiye'nin döviz sorununu büyük ölçüde çözümleyebileceğini sözlerine ekledi.

Öte yandan kısa adı OIC olan İslâm Konferansı Organizasyonu üyesi 19 ülkeye, 1981 yılının ilk altı aylık döneminde 625 milyon dolarlık ihracat yaptık. En fazla ihracat ise Irak, Libya, Suudi Arabistan ve Suriye'ye gerçekleştirildi.

TÜRKLER UÇAK ALMAYI TARTIŞIRKEN

KIBRIS RUM HAVAYOLLARI 3 ADET "AİRBUS"UÇAK ALIYOR

KIBRIS Rum Hava Yolları'nın (BO) "Air Bus 300" (Hava otobüsü) tipi 3 adet yeni uçak alması için yaklaşık 28 milyar Türk lirası karşılığında döviz ödemesi gerektiği ve bu paranın da Rum yönetiminin elindeki tüm döviz rezervlerine eşit olduğu bildirildi.

Rum Hava Yolları, her geçen gün güçlenirken, geçtiğimiz yıl 80 milyon lira zarar eden ve henüz uçağı olmadığı halde, "200 k .k bir ekibe" sahip olan Kıbrıs Türk Hava Yolları'nın g .el müdürlerinin de sık sık Avrupa ve Uzakdoğu ülke'.ine yolculuklar düzenleyerek uçak alımı konusunda incelemelerde bulunuyor.

İyi bir yarış atının fiyatı otomobil fiyatını geçiyor

İYİ bir yarış atının otomobil fiyatlarını geride bıraktığı belirlendi. Eskişehir'e bağlı Mahmudiye ilçesindeki "Çifteler Harası"nda yetiştirilen safkan Arap atlarının otomobil fiyatına, hatta daha fazlasına satıldığı bildirildi.

Bir süre önce Çifteler Harası'nda satışı yapılan yarış atları arasında 1 milyon 150 bin lira ile 850 bin liraya alıcı bulanlar oldu. At fiyatlarının gerisinde kalan yerli otomobillerin fiyatları ise şöyle: Murat 131 752 bin lira Renault 850 bin lira ile 950 bin lira.

CIMCIME

Bazı geceler televizyonda korku filimleri gösteriyorlar. Korkunç suratlı adamlar dolduruyor ekranı. İster istemez insanın rüyasına da giriyorlar bunlar...

sidario

KİMİ KEZ DERGİLERDE, GAZETELERDE, SİNEMALARDA DA KORKUTUCU ŞEYLER OLUYOR.

SİNEMA

GECEYARISI KATİLİ

SUARE: 21 DE

BAZI GECELER KORKULU RÜYA GÖRMEMİN NEDENİ PİSBOĞAZLIK DEĞİL, SİZİN ANLAYACAĞINIZ...

KIZIM ÇATLAYACAKSIN, YETER ARTIK....

ÇOK LEZZETLİ OLMUŞ AMA...

ANNEM.

BAZI GECELER TER İÇİNDE UYANIYORUM. KARYOLAMIN ALTINDA BİRİSİ VARMIŞ GİBİ BİR DUYGUYA KAPILIYORUM.

YATAKTAN İNİP ANNEMİN KOYNUNA GİTMEK İSTİYORUM AMA GİDEMİYORUM. YA O ADAM AYAKLARIMI ISIRIRSA?

KARYOLAM ÖYLE YÜKSEK OLMALI KI, ALTINA SAKLANACAK BİRİ BANA YETİŞMEMELİ...

KARYOLAM ÖYLE ALÇAK OLMALI Kİ ALTINA HİÇ KİMSE SAKLANMAMALI...

ABLA! ABLA! KORKUYORUM!

KORKACAK BİR ŞEY YOK Kİ! HADİ YAT UYU CİMCİME!

AMA KURTTAN KORKUYORUM BEN!

ORMANLARDA DAĞLARDA BİLE KURT KALMADI. EVDE KURT NE GEZER!

BENİM YATAĞIMIN ALTINDA KURT VAR AMA!

SIKTIN ARTIK. YUM GÖZLERİNİ DE UYU!

ABLAMLA KONUŞMAK BİRAZ RAHATLATMIŞTI BENİ. BELKİ KURT YOKTU GERÇEKTEN DE. EVİ DOLAŞMAYA KARAR VERDİM.

ABİM HORUL HORUL UYUYOR. TOP ATILSA DUYMAZ...

GAGGAOOO

MOTO CROSS

HORRRRR!..

BABAM HORLUYOR. ANNEM HER ZAMANKİ GİBİ YORGUN...

HERKES UYUYOR...

AMA BELKİ BİRİ...

KUÇU... KUÇU ORADA MISIN?

HEV! HEV!

GÖRDÜNÜZ MÜ ARKADAŞLIK EDECEK BİRİNİ BULDUM YİNE.

Kırk Ambar

AMERİKAN PAZARLIĞI

DÖNÜM başına 200 lira! Bu fiyat Amerika Devlet Bakanı William Seward'ın Rus Çarı İkinci Nikola'ya Alaska'yı 18 Ekim 1867'de ABD topraklarına katarken ödediği paradır.

İlkin **"Büyük çılgınlık"** olarak nitelendirilen bu alışveriş, Amerika'da büyük protestolara hedef olmuştu. Nasıl olur da bu kadar para buzlarla kaplı arazilere yatırılırdı! Gerçekten de Amerikalılar, yaklaşık 1 milyon kilometrekarelik dev buz çölüne bu paranın ödenmesine karşı çıkmışlardı.

Ruslar, Alaska'nın doğal

kaynaklarının varlığını daha 18 ve19. yüzyıllarda fa.ketmişlerdi.

Ancak Çar Nikola parasız kalınca, çareyi Alaska'yı elden çıkarmakta buldu ve Amerika'nın önerisini hemen kabul etti.

İlkin Alaska'nın satın alınmasına karşı olan Amerikalılar, daha sonra ülkenin yeraltı kaynakları ve stratejik önemini öğrenince ne kadar iyi bir alışveriş yapıldığını anladılar.

DÜNYADA EN ÇOK YAĞMUR ALAN BÖLGELER

HAWAİ adalarından biri olan Kanai adasının **Wai-ale-ale dağı**'na yılın 350 günü yağmur yağar. Buna karşılık aynı dağın etekleri pek az yağış alır. **Wai-ale-ale dağı** en sık yağmur alan bölge olmasına rağmen, en fazla yağmur rekoru bir başka yere aittir.

Hindistan'ın Megalaya eyaletinde bulunan **Cherapunji**, muson mevsiminde sürekli olarak yağış almasıyla ünlüdür. Bu nedenle Hindistan'ın Megalaya eyaletine, Hawai'nin **Kanai** adasına gidecek turistler yanlarında şemsiyelerini eksik etmezler.

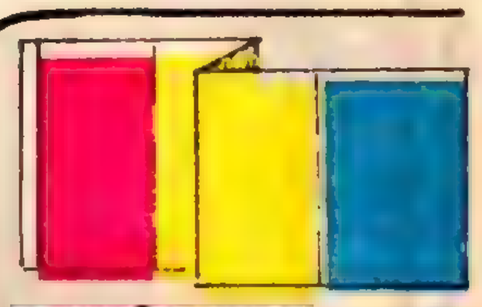

GUİNEA

Guinea, Afrika'nın batısında Atlas Okyanusu'na kıyısı olan bir ülkedir. Guinea'nın adının büyük bir olasılıkla, eski bir yerli lehçesince "Altın Ülkesi" anlamına gelen "Ghana"nın yanlış söylenmiş biçiminden geldiği sanılmaktadır. Bu ad ilk olarak Afrika'nın bu kesimindeki iş yapan Avrupalı tüccarlar için 1663'te bastırılan bir paranın üzerinde yer almıştır.

Sporda Başarının Doruğu:

MÜNİH 1972

OLİMPİYATLAR

HALUK SAN

YİRMİNCİ Olimpiyat Oyunları 26 Ağustos - 11 Eylül 1972 günleri Federal Almanya'nın Münih kentinde yapılmıştı.

Batı Almanya Cumhurbaşkanı Gustav Heinemann'ın 25 Ağustos 1972 günü açtığı XX. Olimpiyat Oyunları 123 ülkeden 10088 (1171'i bayan) sporcu 21 dalda katılmıştı.

Türk sporcuları Güreşte grekoromende 48 kiloda Hızır Salı, 52 kiloda Ahmet Tren, 62 kiloda Metin Alakoç, 68 kiloda Seyit Hışırlı VI., 74 kiloda Mehmet Türüt, 82 kilo da Ali Yağınur VII., serbestte 48 kiloda Sefer Baygın, 52 kiloda Ali Rıza Alan, 57 kiloda Kazım Yıldırım, 62 kiloda Vehbi Akdağ II. (gümüş), 68 kiloda Ali Şahin IV., 74 kiloda Ali Demirtaş, 82 kiloda Hayri Polat, 90 kiloda Mehmet Güçlü, 100 kiloda Alaaddin Yıldırım, ağırda Giyasettin Yılmaz; Halterde Salih Suvar (67,5 Kg.), Mehmet Suvar (82,5 Kg.), İsmail Bayram (75 Kg.), Osman Mert (90 Kg.); Yüzmede Faruk Morkal, Feridun Aybars katılmışlar, bir gümüş madalya kazanmışlardı.

Sovyetler Birliği 101, Amerika Birleşik Devletleri 91, Doğu Almanya, 66 madalya ile ilk üç sırayı, Türkiye 123 ülke içinde 1 madalya ile 39'nculuğu elde etmişlerdi.

UZAY MEKİĞİ İKİNCİ YOLCULUĞUNA HAZIR

"Uzay Mekiği", "Uzay Dolmuşu" gibi isimler verilen, **"Colombia Uzay Aracı"**, 12 Nisan'da uzaya fırlatıldı. Columbia'nın başarılı yolculuğuyla uzay çağında yeni bir dönem başlıyordu. O güne dek uzaya gönderilen araçların hiçbiri, ikinci kez kullanılamamaktaydı. Columbia ise kısa zaman aralıkları ile birkaç kez uçuş yapabilecek biçimde hazırlanmıştı. Astronot **John Young** ve **Robert Crippen** tarafından yönetilen Columbia'nın görkemli bir biçimdeki havalanışı üs çevresinde toplanmış 100 bine yakın Amerikalı tarafından ilgiyle izlendi. Ayrıca uçuş, dünyanın her yanında TV aracılığıyla 100 milyon insan tarafından izlenme olanağı buldu.

Columbia'nın hareketinden 2 dakika 12 saniye sonra kalkışı sağlayan yan roketler astronotlar tarafından fırlatıldı. Daha sonra dev yakıt tanklarının da atılmasıyla uzay aracı, dünya çevresindeki yörüngesine sokuldu. Araçta bulunan 5 adet televizyon kamerası dünyaya renkli ve siyah-beyaz yayın yapmaya başladı.

Dünya koşullarında yapılması olanaksız gözlem ve deneyleri uzayda gerçekleştirmek üzere tasarlanan araç, bu işlemleri gerçekleştirmeye başladı.

Bu amaçla hemen her türlü, en gelişkin teknolojinin ürünü aygıtı, bilgisayarı bünyesinde barındıran Columbia'nın kendisi de olağanüstü bir teknolojiye sahipti.

Uzay çalışmalarını başarıyla tamamlayan araç, 14 Nisan'da geriye döndü. Şimdi, aynı araç, ikinci kez uzaya gönderilmek üzere, uzmanlar tarafından hazırlandı...

Çocuklara Deneyler

AYNA MI KIRILMIŞ? EYVAH!..

Bu, deneyden çok bir şaka! Hele 1 Nisan günü yapılırsa daha da etkili olur ve hoş karşılanır. Yapılacak şey basit; kuru eski bir sabunun ince tarafı ile cama çizgiler yaparak, kırılmış kanısını uyandıracaksınız. Değerli bir aynaya yaparsanız, bayılan kimse ayılıncaya kadar, aynayı silmeyi unutmayın!..

TIPKI OYUNCAK GİBİ

MİNYATÜR TREN

DÜNYANIN en kısa demiryollarından birinin İngiltere'de Romney ve Hythe köyleri arasında olduğunu biliyor muydunuz?

1924 yılında kurulan bu demiryolu tek hattır ve uzunluğu yalnızca 22 kilometredir. Buharlı lokomotiflerini minyatür modeli bir çekicinin çektiği vagonlarda 200 kadar yolcu taşınabilmektedir.

Bugün hâlâ çalışmakta olan bu minyatür tren daha çok turistlere hizmet etmektedir. Her iki istasyonda kurulan hatıra eşyası dükkânları trenin gelirinden çok daha fazla kazanç sağlamaktadır.

Günümüzde elektrikli trenler, İngiltere'nin her yanını olduğu gibi Romney ve çevresini de kaplamış bulunmaktadır.

Ancak turistlerin minyatür trene olan ilgisi, azalmak şöyle dursun, giderek iyice artmaktadır.

UZAY TARİHİNDEN YAPRAKLAR

YAPMA UYDULAR GÜNEŞ YOLUNDA

SOVYETLER Birliği, 2 Ocak 1959'da Lunik-I uzay aracını fırlattılar. Ayın çok yakınından geçen bu yapma uydu, güneşin çevresinde bir yörüngeye girerek, dönmeye başladı. İlk kez insan yapısı bir araç, güneşin çevresinde dönen gezegenlerin arasında yer alıyordu. Amerikalılar, Lunik-I'in hemen ardından 4 Mart'ta Öncü-IV adını verdikleri uyduyu uzaya fırlattılar. Altın kaplamalı olan bu araç da güneşin çevresinde dönmek üzere bir yörüngeye sokuldu.

okurdan okura

Şiirlerinizi, kısa hikâye, fıkra ve resimlerinizi "Milliyet Çocuk Dergisi: Okurdan Okura Cağaloğlu - İstanbul adresine bekliyoruz.

HİKÂYE

SEVGİLİ KÖPEĞİM HAYDUT

HAYDUT'un ilk geldiği günü hatırlıyorum da içime hüzün doluyor. Babam, "Hakan sana bir köpek getirdim. Evde, bir kutunun içinde," demişti. O anda hiçbir zaman duyamayacağım bir sevinç dolmuştu içime. Okuldan çıkar çıkmaz hemen eve koştum. Evde köpekle, yani Haydut'la herkes oynuyordu. Yusyuvarlak topak gibi bir köpekti. Ona adını vermek için haftalarca düşündüm. Yemek yiyemez olmuştum. Sonunda adını Haydut koydum. Günden güne Haydut büyümeye başladı. Gün geldi iri bir köpek ama kısa boylu bir köpek oldu. Bu köpek büyüdükçe yanımdan ayrılmıyordu. Çok güzel anılarımız oldu. Bir gün bir kişi bana taş attı. Bunun üzerine dövüşecektik. Fakat şöyle bir baktı sonra benim dövüştüğümü anlayınca adamın üzerine atıldı. Adam kaçtı sonra yanıma gelip, beni başıyla okşamaya başladı. Ben de onu sevmeye başladım. Bir gün annem gezmeye gitti, Haydut da annemin peşinden gitti. O anda belediye, köpekleri zehirliyormuş, Haydut annemi biraz bekledikten sonra geldi. Biraz koşup, eğlendik, biraz sonra saat 16.30 sıralarında Haydut'a bir şeyler oldu. Kuyruğunu altına alıp, etrafta dolaşıyordu. Birden yere düştü ve çırpınmaya başladı. Biraz sonra yoğurt getirdim, kaşıkla ağzına verdim, fakat gözleri patlayacak gibi büyüdü ve bir anda en sevdiğim köpeğim yerde ayaklarımın altında can verdi. Bir anda gözlerimden oluk gibi sular akıyordu, görenler çok üzülüyordu. Sonra da Haydut'un bir anısı olarak oğlunu aldım, adını TOPAK bıraktım.

Hakan ONAT

ŞİİR

BARIŞA ÇAĞRI

Dünyanın üstüne
Bir karanlık çökmüş.
Savaş, kan, ateş,
Her yanı sarmış.
Kardeşlik, barış
Kalmamış.

Bu karanlığı
Yırtalım.
Ateş çemberini
Yaralım.
Kardeşliği, barışı
Herkese aşılayalım.

Levent IŞLAK

FIKRA

İKİ SAATTİR SEYREDİYORUM

Murat, annesine:

— Şu karşı apartmanda oturan Rezzan var ya, çok tembel, dedi.

Annesi:

— Nerden biliyorsun, o senin sınıfında değil ki?

— İki saattir onu seyrediyorum, hep balkonda oturuyor...

BİR KIL ÇIKARSA NE OLUR

Oktay'ın karnı acıkmıştı. Okulun önünde duran satıcıdan bir lahmacun aldı. Daha ısırır ısırmaz diline bir şey dolaştı. Parmağı ile çekti, uzun bir kıldı. Doğru satıcıya koştu:

— Amca bu nedir?

— Görmüyor musun kıl!

— Kıl olmasına kıl, biliyorum, ama lahmacunun içinde ne arıyor?

Satıcı, bir Oktay'a bir de kıla baktı:

— Oğlum, dedi, gazozlardan apartman, otomobil çıkıyor. Benim lahmacundan bir kıl çıkarsa ne olur!

KARİKATÜR

MEKTUP ARKADAŞI

ÜLKER ERZURUMLUOĞLU: Yaşım 11. Ortaokula gidiyorum. Pul, kartpostal ve davetiye koleksiyonu yapmak, kitap okumak, müzik dinlemek, resim yapmak ve yolculuk etmek kişisel zevklerim arasındadır. Arkadaşlarla mektuplaşmak istiyorum. Adres: Süngübayırı Sok. 22/3 Cebeci-Ankara.

BANU TİPİGİL: 11 yaşındayım. Pul biriktirir, imza koleksiyonu yaparım. Fenerbahçeliyim. Yüzme sevdiğim sporlardandır. Yaşıtlarımın mektuplarını beklerim. Adres: Mazharbey, Atılay Sok. Kılıç Apt. No: 26 D: 4 Göztepe-İstanbul.

AYDIN YAŞAR: Yaşım 16. Lise 2. sınıf öğrencisiyim. Özel merakım pul biriktirmek, şiir yazmak. Yaşıtım arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Zuhuratbaba Mah. Kubilay Sok. No: 2/7 Bakırköy-İstanbul.

KUMBARA

Bir kumbara alayım,
Sevincine dalayım,
Doldurayım parayla,
Sonra zengin olayım.

Tutumluyum çocuklar,
İstemem oyuncaklar,
Lira olsun kuruşlar,
Paramı saklayayım.

Götüreyim bankaya,
Vereyim saya saya,
Gitsin köylü amcaya,
Faizini alayım.

Fatma SEZER

OLSAM

Bir kuş olsam,
Yükselsem göklere.
Bir balık olsam,
Yüzsem denizlerde.

Bir kaplan olsam,
Hür dolaşsam.
Bir gül olsam,
Mis gibi koksam.

Melekler kadar iyi olsam,
Olabilir miyim?

Sitare TUNA

Devrim GÖZÜAÇIK

Pınar YAZIR

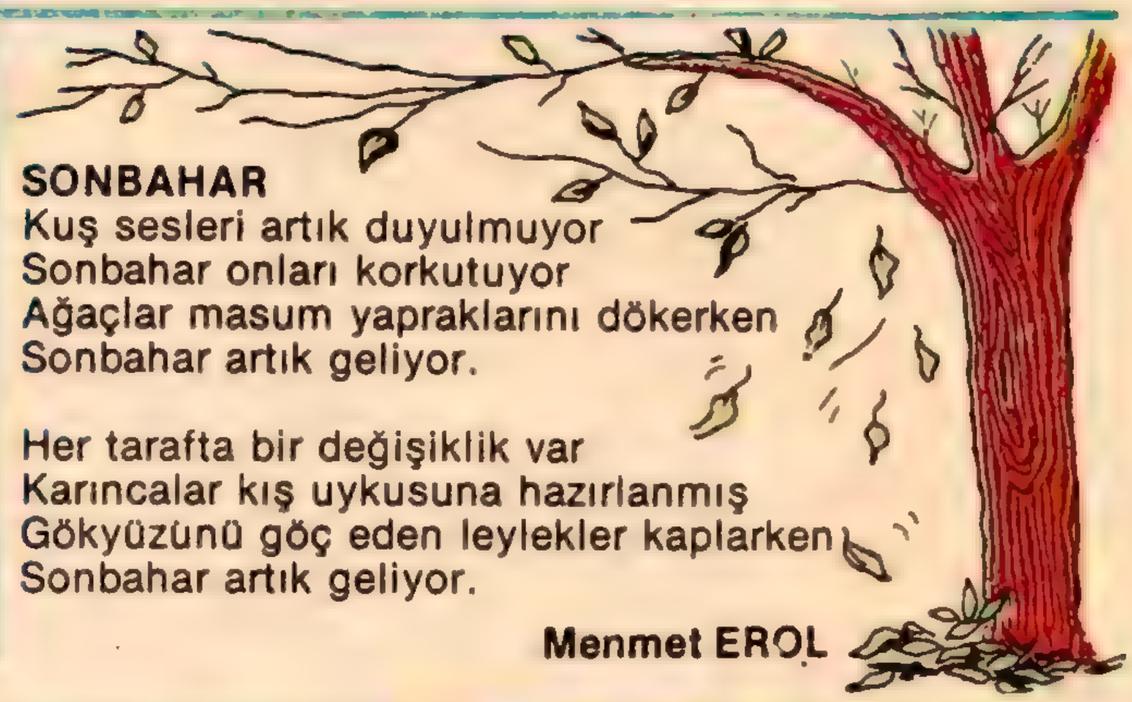

SONBAHAR

Kuş sesleri artık duyulmuyor
Sonbahar onları korkutuyor
Ağaçlar masum yapraklarını dökerken
Sonbahar artık geliyor.

Her tarafta bir değişiklik var
Karıncalar kış uykusuna hazırlanmış
Gökyüzünü göç eden leylekler kaplarken
Sonbahar artık geliyor.

Menmet EROL

TRAKTÖR KULLANIYORUM

Sigorta memuru, bir mahalleye çıkmış, araştırma yapıyordu. Bir kapının zilini çaldı. Dışarı çıkan çocuğa sordu:

— Oğlum, baban ne yapıyor?

— Traktör ezdi!

— Annen ne iş yapıyor?

— Traktör ezdi!

— Vah vah! Peki deden ne yapıyor?

— Traktör ezdi!

— Allah allah, peki evde kimse yok mu?

— Yok.

— Sen ne yapıyorsun?

— Traktör kullanıyorum!

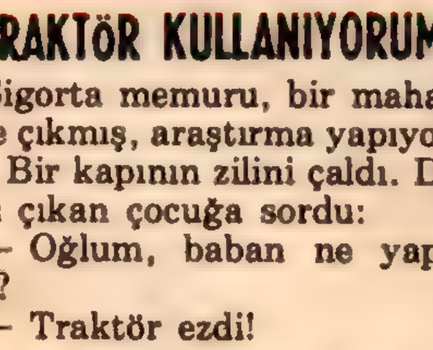

AYHAN GENÇ: 14 yaşındayım. Boş zamanlarımı kitap okuyarak, pul biriktirerek, müzik dinleyerek geçiririm. Ayrıca spor da yaparım. Yurdun çeşitli yörelerindeki arkadaşlarla yazışmak istiyorum. Adres: Kanatlı Cad. No: 107 Kırıkhan-Hatay.

ÇOCUK KULÜBÜ

2926- Selime Derviş (Çankırı), 2927- Muzaffer Sağban (İzmir), 2928- Cem Bedik (Balıkesir), 2929- Cem Cüneyt Uğur (Samsun), 2930- Ahmet Güler (İzmir), 2931- Burçin Timuçin (Ankara), 2932- Batur Öztürk (İstanbul), 2933- Hakan Özay (Balıkesir), 2934- Berna Güleç (Nazilli), 2935- Oktay Tanarslan (Zonguldak), 2936- Oğuz Başarır (İstanbul), 2937- Jorjet Dediç (İstanbul), 2938- Liana Franko (İstanbul), 2939- Gökhan Doran (İzmit), 2940- Gülçin Tekinalp (Tekirdağ), 2941- Alpan Bek (İzmir), 2942- Hüseyin Günerhan (İzmir), 2943- Turgut Meriç (İstanbul), 2944- Ahmet Küçük (İstanbul), 2945- Kayhan Atalay (Balıkesir), 2946- Hatice Çalmaz (İzmir), 2947- Ahmet Burak Emel (İstanbul), 2948- Songül Hersek (Tekirdağ), 2949- Sedef Çelikkıran (Ankara), 2950- Metin Çolak (Hatay), 2951- Mehmet Güçlü (Kayseri), 2952- Sinem Geçin (Ankara), 2953- Sinan Baysal (Konya), 2954- Erdem Yücel (İstanbul), 2955- Derya Taşan (Samsun), 2956- Hüseyin Aydemir (Kastamonu), 2957- Canan Karabıyık (Nevşehir), 2958- Levent Selvi (İstanbul), 2959- Barış Aldemir (İstanbul), 2960- İshak Akdemir (Adana), 2961- Levent Coşkun (İzmit), 2962- Abdo Abdürrezzak (Hatay), 2963- Deniz Dedeoğlu (İzmir), 2964- Oğuz Kaan Dedeoğlu (İzmir), 2965- Oktay Sünnetçioğlu (Bursa), 2966- Kor Şen (İstanbul), 2967- Murat Can (Adana), 2968- Mehmet Tayfun Tatlıoğlu (Bandırma), 2969- Mahmut Feyzi (İstanbul), 2970- Ünsal Şatır (Sivas), 2971- Cengiz Top (Gaziantep), 2972- Aykut İçöz (Kayseri), 2973- Çavlan Erdede (İsparta), 2974- Bekir Özyalçın (İstanbul), 2975- Esra Alıç (İstanbul), 2976- Ceylani Koru (İzmit), 2977- Mine Akverdi (İstanbul), 2978- Meltem Mavili (Kütahya), 2979- Gökhan Özkorkmaz (İstanbul), 2980- Ali Rıza Acar (Ankara), 2981- Füsun Aydın (İstanbul), 2982- Figen Aydın (İstanbul), 2983- Murat Okçay (İstanbul), 2984- Fuat Sayılgan (Ankara), 2985- Aykut Ertuğrul (Polatlı), 2986- Emre Erdem (İstanbul), 2987- Kutay Duman (İstanbul), 2988- Kemal Can (Trabzon), 2989- Yunus Emre Türkan (İzmir), 2990- Murat Şener (Ankara), 2991- Can Pamir (Ankara), 2992- Cenk Büker (İstanbul), 2993- Metin Yüksel (İstanbul), 2994- Salih Zeki Gökalp (Niğde), 2995- Ahmet Sarıaslan (İstanbul), 2996- Banu Çopuroğlu (Ankara), 2997- Korkut Özdayı (İstanbul), 2998- Abdullah Genç (Ankara), 2999- Semih Özaydın (İstanbul), 3000- Erçin Yılmazarslan (Diyarbakır), 3001- Cevdet Serbest (İstanbul), 3002- Necmiye Serbest (İstanbul), 3003- Cevat Serbest (İstanbul), 3004- Özlem Korkut (Sinop), 3005- Samed Setaş (İzmir), 3006- Birol Nedebil (İzmir), 3007- Hakan Çakar (Düzce), 3008- Metin Dışbudak (Sivas), 3009- Adnan Rıfat Gönener (Sivas), 3010- Avni Diriler (Denizli), 3011- Nurten Diriler (Denizli), 3012- Mehmet Altınel (Trabzon), 3013- Burak İncepınar (Samsun), 3014- Alptekin Kavi (Diyarbakır), 3015- Gürkan Erol (Ankara), 3016- Zübeyde Kozacıoğlu (İstanbul) 3017- Recep Erdoğdu (Konya), 3018- Aykut Günel (Erzincan), 3019- Çağatay Çıtlak (Eskişehir), 3020- Hakan Rasimoğlu (İstanbul), 3021- Çetin Akkaya (Çine), 3022- Asuman Önve (Eskişehir), 3023- İdris Şahin (İstanbul), 3024- Serpil Üstün (İstanbul), 3025- Ergün Dinç (İzmir), 3026- Cenk Üstüntürk (İzmit), 3027- Sait Ağan (İstanbul), 3028- Ceyhun Gelişli (İstanbul) 3029- Tolga Demir (Muğla), 3030- Dündar Öztürk (Ankara), 3031- Yusuf Tonoğlu (İzmir)

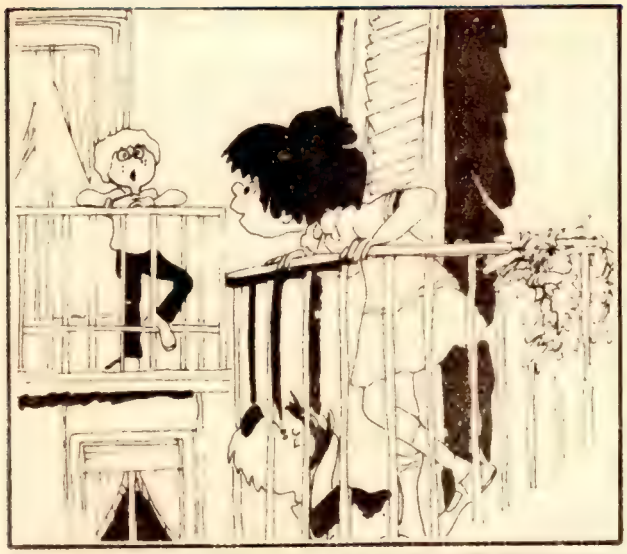

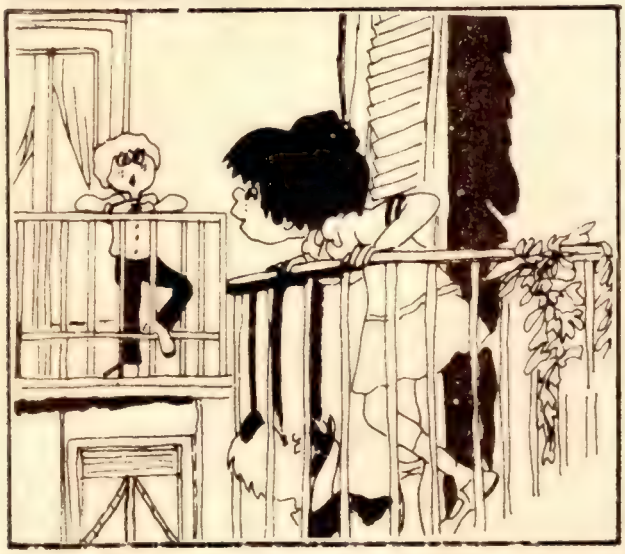

Yaramaz Cimcime, bu hafta size 7 farklı bir bilmece hazırladı. Umarız onun ustaca hazırladığı bu farklara hemen bulursunuz.

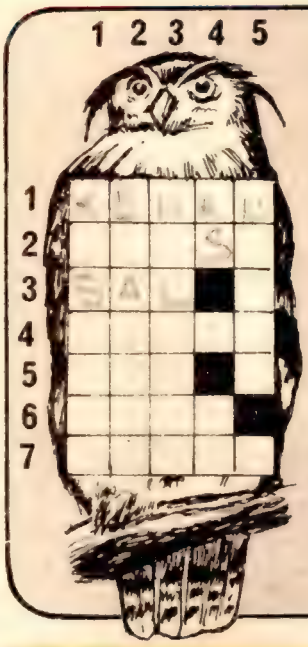

Baykuş Bulmaca

Soldan sağa: 1- Yayla çalınan dört telli çalgı, 2- Kadın isimlerinden, 3- Tersi ilkel sandal, 4- Tersi vücudun hareketlerini sağlayan organlardan her biri, 5- Kıbrıs'ta bir kent, 6- Savaş tutuklusu, 7- Türk olmayan hakanlara verilen ad.

Yukardan aşağı: 1- Vücut ve kanatları toz gibi ince pullarla kaplı renkli bir hayvan, 2- Hepsinden üstün olan, 3- Birinin evine kısa zaman için gelen kimse, 4- İskambilde bir kâğıt, eski Mısır'da bir tanrı, 5- Erkek isimlerinden.

ÜÇ YARAMAZ KARDEŞ

Yandaki resimde, yastık kavgası yapan üç yaramaz kardeş görüyorsunuz. Ancak, bu kardeşlerin duvara vuran gölgeleri kendilerinden farklı. Gelin bu farkların neler olduklarını beraber bulalım.

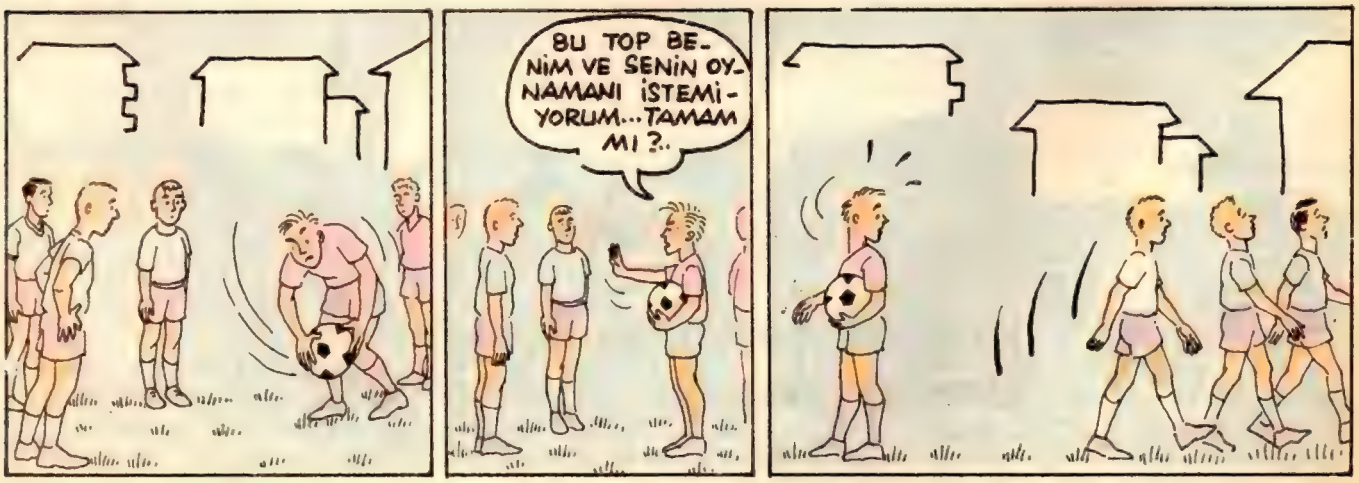

BİR HİKAYE YAZALIM

41. sayının **"Bir Hikâye Yazalım"** köşesine gönderdiğiniz hikâyeleriniz arasından **Adana'dan Ahmet Sabitoğlu** kardeşimiz, **İyiliksever Kaz** adlı hikâyesiyle birinciliğe lâyık görüldü. Tümünüze başarılar.

bilmece • bulmaca

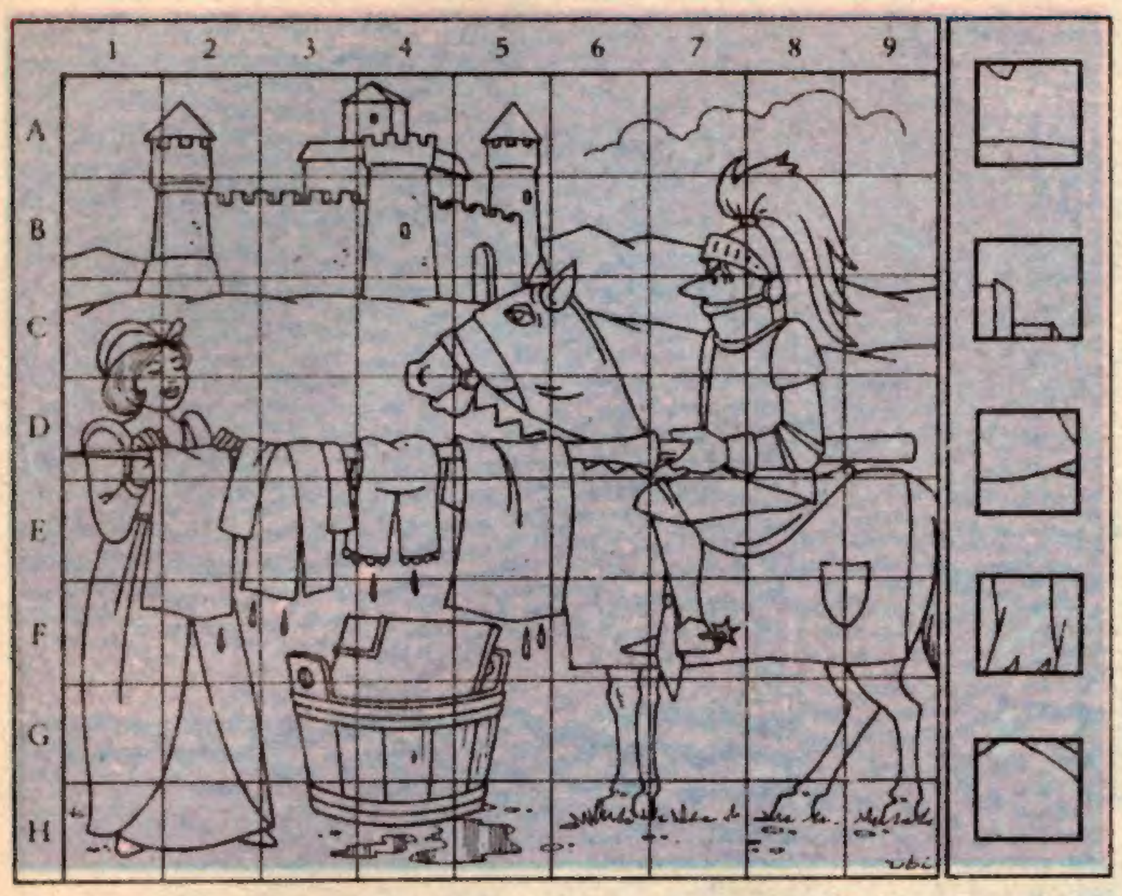

Resmin yanında görülen 5 kare resmin içinden alınmıştır. Bulabilir misiniz?

TEKERLEME-BİLMECE

Uzun uzun akalar
Aksakallı babalar
Gece gündüz çabalar

Resim Yapalım mı?

Bu hafta "Resim Yapalım mı?" köşemizde 10 Kasım nedeniyle önderimiz Atatürk'ün portresini hepinize yararlı olacağını umarak, en sağlıklı şekilde nasıl çizeceğinizi gösteriyoruz.

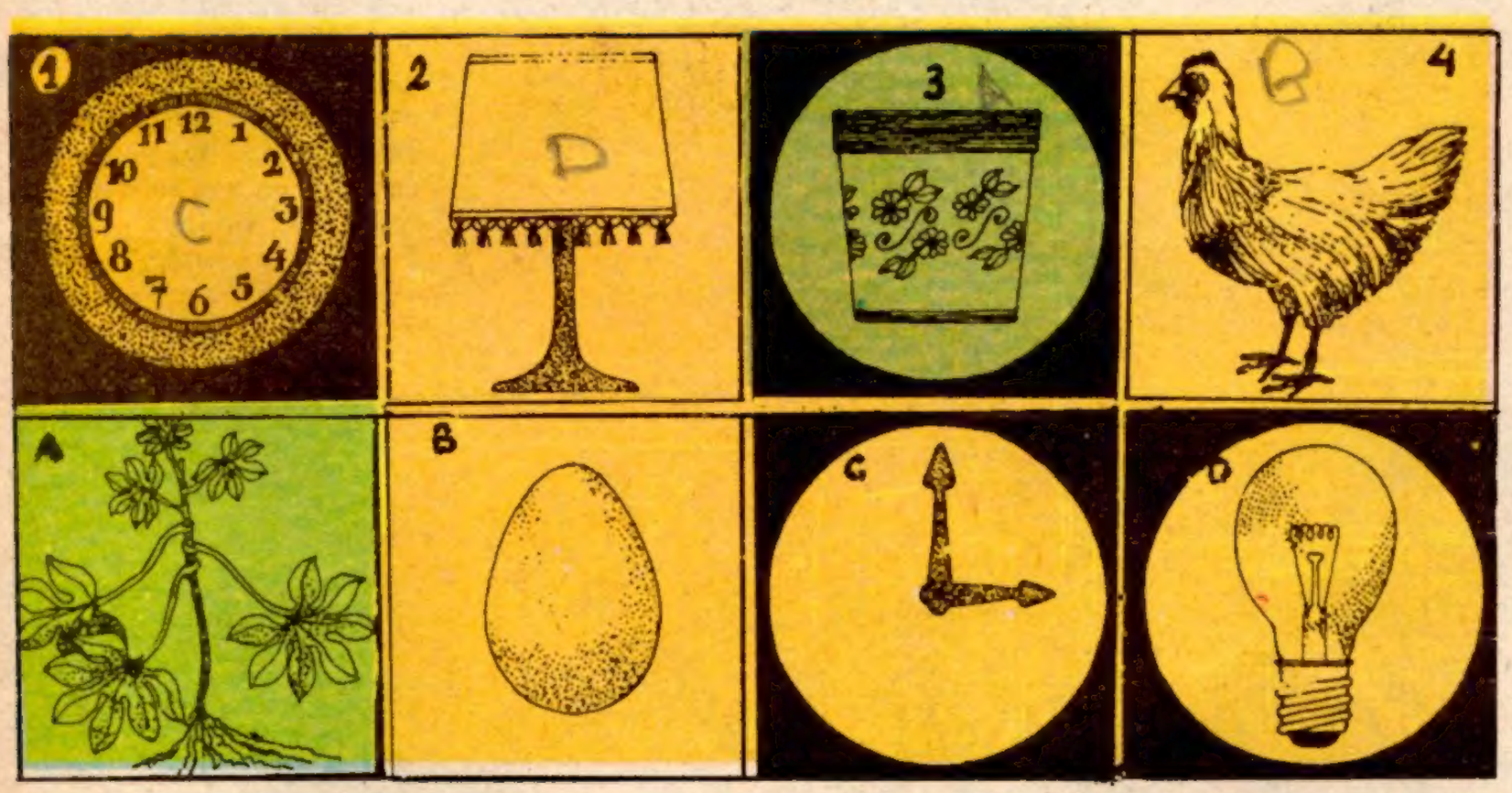

Yukarıdaki resimde gördüğünüz 8 eleman ikişer ikişer birbiriyle ilgili. Hangileri olduğunu bulabilir misiniz?

Bu Kimdir?

Devlet Tiyatrosu sanatçısıdır. Eşi de kendisi gibi ünlü bir Devlet Tiyatrosu sanatçısıdır. Sahneye ilk kez, Devlet Tiyatrosu'nun Çocuk Bölümü'nde "Tufan" adlı oyunla çıkmıştır. Rol aldığı önemli oyunlar: "Kaktüs Çiçeği", "IV. Henry", "7 Kocalı Hürmüz" ve son günlerde TV'de yer alan "Bağdat Hatun"dur.

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

7 FARK: 1- Cin'in ağzı, 2- Cin'in anorağının bağı, 3- Gemide soldaki ipin halkası, 4- Öndeki kuşun kuyruğu, 5- Barney'in şapkası, 6- Lumboz, 7- Sağdaki direk.

KARE BULMACA: Yukardan aşağı: 1- Pakistan, 2- Aral, Re, 3- Tan, At, 4- Labada, 5- Ovalamak, 6- Lama, İl, 7- Oda, İran, 8- Sakin, Ki. Soldan sağa: 1- Pantolon, 2- Ara, Vadi, 3- Katlamak, 4- İl, Ala, 5- Aba, Is, 7- Ar, Dalak, 8- Ne, Ak, In.

TEKERLEME BULMACA: Nar.

BU KİMDİR?: Dr. Christian Barnard.

GİZLİ ELEMANLAR: Tava: 6-E, Fıçı: 3-A, Musluk: 2-E, Top: 2-C

NASIL YAŞAR?

Akbaba

KARTALLARDAN daha iri ve açgözlü bir kuştur akbaba, leş yiyerek beslenmesi kendisinden nefret uyandırmıştır. Aslında bu davranışı hoşgörülebilir, çünkü aksi takdirde koku ve salgın hastalığa yol açabilecek leşi ondan başka yiyerek ortadan kaldıran yoktur. Zayıf ve hasta hayvanlara da saldırdığı görülmüştür, uçacak hali kalmayıncaya kadar yer. Madagaskar, Seylan, Avustralya dışında hemen bütün dağ sıralarında ve platolarda yaşar.

Yumurtlayarak çoğalır, dişi ve erkek nöbetleşe kuluçkaya yatar. Eski uygarlıklardan bazıları, örneğin Mısırlılar için kutsaldı, halbuki hiç de böylesine övgüye hak kazanmayacak kadar az zeki, ürkek, öfkeli hayvanlardır. Görme yeteneği övgüye lâyıktır, kilometrelerce öteden avını görür, ağır kanat çırpmalarla uçar, toplu halde yiyeceğinin başına çökerler.

ÇOCUKLAR

MİLLİYET ÇOCUK KULÜBÜ
SİZLERİ BEKLİYOR!..
ÜYE OLUNUZ...

Başvuru için: «Milliyet Çocuk Kulübü, Cağaloğlu/İstanbul»

ÇOCUKLAR!
HEP BERABER
VE ELELE

«İkinci adresiniz
TÜRKBANK'a»

TÜRK TİCARET BANKASI
TÜRKBANK
" ikinci adresiniz "